KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840 nr 221 (13004) Środa, 13 listopada 1996 r. cena 90 ct

Wileńskie obchody Święta Niepodległości Polski

Wtorek, dzień uczczenia żołnierza polskiego

Wczoraj w lokalu Polskiego Instytutu Kultury odbyły się dwie imprezy poświęcone bohaterstwu żołnierza polskiego, jako uczestnika II Wojny Światowej.

W uroczystej atmosferze 17 osobom przeważnie z "Klubu AK wileńskiego, "wśród których były dwie panie Helena Masłowska i Ludmiła Szadzianiec. Pani Ambasador RP Eufemia Teichmann wręczyła zaszczytne odznaczenia — Krzyże Partyzanckie, przyznawane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wśród nagrodzonych Józef Ambroz, Marian Andruszkiewicz, Kazimierz Korkuć, Leonard Stankiewicz, Antoni Wołochowicz i inni. (Zdjęcia z tej uroczystości z przyczyn technicznych nie możemy dziś zamieścić, zamieścimy je jutro, za co nagrodzonych serdecznie przepraszamy).

Niezwykłą ekspozycję fotograficzną przygotował znany fotografik wileński Jerzy Karpowicz. Są to miejsca wiecznego spoczynku poległych żołnierzy polskich. Rozrzucone w Wilnie i całej Wileńszczyźnie, groby i pomniki zadbane i mniej zadbane, uroczystości związane z uczczeniem drogich nam rocznic. Radca Ambasady RP Wojciech Wróblewski zaznaczył, że ekspozycja ta jest jak gdyby próbą generalną do wielkiej wystawy, która ma zamiar być zorganizowana na wiosnę przyszłego roku. Od pięciu lat trwają prace nad uporządkowaniem miejsc wiecznego spoczynku żołnierza polskiego poległego na ziemi wileńskiej. I praca ta, jak zauważył Pan Radca, spotkała się z całkowitym zrozumieniem i aprobatą władz litewskich, co świadczy o wysokiej kulturze narodowej Litwinów, gdyż stosunek do grobów jest miarą kultury. Pan Wojciech Wróblewski powiedział też, że w innych państwach na Białorusi czy Ukrainie, gdzie rozsiane też są groby poległych Polaków, niestety, nie ma takiego wyrozumienia i tam w przyszłości trzeba będzie wiele zrobić w tym kierunku.

Obecna na otwarciu wystawy przewodnicząca państwowej komisji ochrony dziedzictwa kulturalnego Grażina Dremaitė podziękowała polskim władzom za tak wspaniałą współpracę w dziedzinie ochrony zabytków, cmentarzy, bo, jak zaznaczyła, cmentarze — to miejsce, gdzie wszyscy są równi. Pani przewodnicząca komisji z satysfakcją powiedziała, że cieszy się, iż 3 osoby zostały zaproszone przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa do Polski, gdzie będą pracowały przy renowacji grobów żołnierzy i partyzantów-Litwinów poległych w Polsce.

Z kolei Jerzy Karpowicz, autor tych cudownych zdjęć, powiedział, że ta praca jest jego pracą reporterską i jego marzeniem jest, aby obejrzeli ją nie tylko ludzie starsi, ale też młodzież szkolna.

Jutro w Konsulacie Generalnym w ramach Święta Niepodległości RP odbędzie się wystawa prac plastyków polskich zrzeszonych w grupie "Elipsa".

Krystyna ADAMOWICZ

NA ZDJĘCIU: migawki z wystawy fotograficznej, eksponowanej w Polskim Instytucie Kultury. Pani Ambasador Eufemia Teichmann z autorem ekspozycji Jerzym Karpowiczem.

Fot. **Tadeusz Ważniewicz**

ARDENA

Vytenio 20
2006 Vilnius

Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

BANK POLSKA KASA OPIEKI S. A.

Działa od 1929 r.

Pekao

PRZEDSTAWICIELSTWO W WILNIE

2001 Vilnius, Palangos 1/10-16
Tel/fax 61-15-41, fax 223844

KAWIARNIA Alina

OFERUJE POLSKIE DANIA ORAZ ORGANIZUJE PRZYJĘCIA Z RÓŻNYCH OKAZJI

Serdecznie zapraszamy!

Vilnius, Pylimo 49, tel. 62-20-94.

Centryści udzielą poparcia kandydaturze G. Vagnoriusa na premiera, jeśli będzie taka propozycja

Przedstawiciele Litewskiego Związku Centrum w przyszłym Sejmie udzielą poparcia kandydaturze Gediminasa Vagnoriusa na stanowisko szefa nowego rządu, jeśli prezydent złoży taką propozycję. Oświadczył we wtorkowym wywiadzie dla radiostacji "Radiocentras" sekretarz odpowiedzialny Litewskiego Związku Centrum Vidmantas Staniulis, który nie kandydował do nowego Sejmu.

Jako o najrealniejszym pretendencie na stanowisko nowego premiera mówi się o przewodniczącym zarządu Związku Ojczyzny (Konserwatystów litewskich) Gediminasie Vagnoriusie. Niejednokrotnie zaznaczali to konserwatyści, którzy wspólnie z chrześcijańskimi demokratami będą mieli większość mandatów w nowym Sejmie.

Prezydent Algirdas Brazauskas dotychczas nie wypowiedział się w sprawie kandydatury na stanowisko premiera.

"Udzielimy poparcia kandydaturze G. Vagnoriusa, jeśli zaproponuje ją prezydent" — powiedział V. Staniulis dla "Radiocentras". Dodał jednak, że Związek Centrum rozważy wszelkie alternatywy tej kandydatury, o ile one będą.

Sekretarz odpowiedzialny LZC sądzi, że niewątpliwie zaistnieją napięcia w związku z kształtowaniem nowego rządu. "Wszystko jednak będzie zależało od prezydenta oraz tolerancji konserwatystów i chadecji" — stwierdził V. Staniulis.

Sekretarz odpowiedzialny LZC dodał, że centryści poprą konstruktywne stanowisko w tworzeniu nowego gabinetu ministrów. "Oznacza to, że rząd ma być formowany bez kierowania się jakimiś ambicjami, lecz w drodze poszukiwania porozumienia i omawiania programu przyszłej działalności" — powiedział V. Staniulis.

(ELTA)

SENTENCJA DNIA

Szczęście jest zawsze tam, gdzie je człowiek widzi.

H.SIENKIEWICZ

5 ton proszku do prania dla dzieci i osób niepełnosprawnych

5 ton wysokiej jakości proszku do prania otrzymali w darze Litewski Fundusz Dziecięcy. Wspólnota Opieki nad Osobami Upośledzonymi Umysłowo "Viltis" oraz Ośrodek Gerentologii i Rehabilitacji. Oficjalny przedstawiciel grupy przedsiębiorstw "Henkel" na Litwie ZSA "Alkajas" tym darem inauguruje swą działalność w naszym kraju, informuje ELTA.

Tylko w tym roku ZSA "Alkajas" na Litwie sprzedała około 200 ton różnorodnej produkcji koncernu "Henkel". Proszki do prania, środki czyszczące, klej, środki higieniczne i kosmetyczne. Ta firma niemiecka znana była na Litwie już w okresie przedwojennym z proszku do prania "Persil". Obecnie koncern "Henkel" posiada 214 przedsiębiorstw w 99 krajach świata, na wielu rynkach światowych zajmuje czołowe pozycje. Wyjątkową wagę firma przywiązuje do aspektu ekologicznego produkcji oraz ochrony konsumenta. Koncern "Henkel" rozpoczął na Litwie swą aktywną działalność i zamierza objąć około 30 proc. rynku litewskiego.

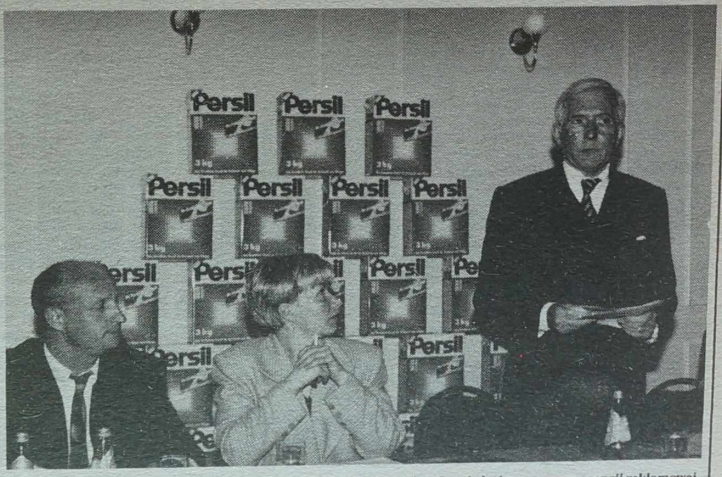

NA ZDJĘCIU: E. Endriukaitis — przedstawiciel ZSA "Alkajas", A. Suvaizdytė — manager agencji reklamowej "Insorta" oraz dyrektor "Hansa Tradink Agency GmbH" Ernst Hoeren. Fot. **Gediminas Svitojus** (ELTA)

Szpalta redaktorska

Nie popełniać starych błędów — swoich i cudzych

Zakończył się maraton przedwyborczy. Kurtyna zapadła. Tylko czekaj, panie, aż któryś z krzykaczy krzyknie: "Król umarł. Niech żyje król!" i ciarki po skórze pójdą niejednemu Litwinowi, Polakowi, Rosjaninowi. Bo potępienie kameleonów nie zależy od przynależności narodowościowej — albo ono jest w człowieku, albo go nie ma.

Zwycięsko weszli do Sejmu konserwatyści razem z chadetami. Taka była wola większości wyborców i tę wolę każdy obywatel Litwy, jeśli nawet nie popierał prawicy, powinien uszanować. Na tym polega demokracja państwowa i obywatelska.

Zresztą, z tym popieraniem różnie bywa. Co tam mówić, nie podobały się nam zbyt radykalne, jak uważaliśmy wtedy, posunięcia "Sajudisu", który nadal kojarzymy z dzisiejszą prawicą, bo wielu liderów tamtej organizacji jest wśród konserwatystów. Nie podobały się też dwuletnie rządy tychże liderów, bo należało pokonać zbyt wiele trudności gospodarczych i politycznych. A i stosunki z Polską były właściwie nijakie — patrzono na Zachód, przede wszystkim na Niemcy, na Skandynawię, pasjonowano się modelami szwajcarskim, fińskim, czy szwedzkim, ale nie polskim, gdzie przecież zachodziły podobne procesy jak na Litwie. Bolało nas to bardzo. Bo oprócz tego, że przeżywaliśmy razem ze wszystkimi ludźmi Litwy kryzys gospodarczy, energetyczny, to jeszcze czuliśmy się niedowartościowani jako Polacy, którzy w Polsce widzą swoją drugą ojczyznę.

Po co to wszystko przypominam teraz, kiedy ci sami ludzie przyszli znów do władzy? Bo mam szczerą nadzieję, że na błędach wszyscy się uczą, na błędach nie tylko swoich, ale i cudzych. Gdy profesor Vytautas Landsbergis jako muzyk "cziurlonista" był niedawno w Polsce, gazety tego kraju pisały o tym, jak się zmienił "od tamtego czasu", jak ładnie mówił po polsku i o Polsce, jak akcentował, że przede wszystkim w sojuszu z Polską Litwa może być we wspólnocie europejskiej. Dobry znak? Bez wątpienia, tak.

Tuż po wyborach wyzwoliły się u ludzi "emocje trolejbusowe". Nastąpienie na ulubiony odcisk, czy porwanie o jakąś torbę rajstopek idzie w parze z okrzykami "sajudzista przeklęty", czy "eldedepista czerwony". Gdy w przepełnionym autobusie kierowca wpadł na bardzo "mądry" pomysł wpuszczania i wypuszczania pasażerów tylko przez przednie drzwi, bo obawiał się, że wielu jechało bez biletów, a on inaczej nie miał możliwości kontrolowania, pewna starsza pani nie mogąc w tłoku przejść do wyjścia, wylała swoją złość w ten sposób: "Widzisz do czego doszło, jak Landsberg wygrał. Przedtem tego nie było. Zaraz gaz wyłączą"... Kierowca ogłaszający po litewsku przystanki z wyraźnym akcentem rosyjskim, aż usta utworzył na takie oskarżenia. Otworzył też, co prawda, drzwi środkowe i w autobusie zrobiło się przestronnie. Ale emocje trwały. Na ile absurdalne, na tyle agresywne. Nie potrafimy jeszcze tolerować tego, co nam się nie podoba,co nie jest według naszej myśli i życzenia. A przecież tej nowej (a w zasadzie starej) władzy musimy pozwolić się wykazać chociażby dlatego,że większość naszych współobywateli ją wybrała.

Obecna partia rządząca analizuje przyczyny porażki. Tak, trudności ekonomiczne, tak — kryzys bankowy. Odczuliśmy to wszyscy, niezależnie od narodowości. A i kompromitujące partię posunięcia ekspremiera i eksprzewodniczącego LDPP nie przysporzyły splendoru lewicy. Znów wielu poniosły nielogiczne emocje (emocje zresztą zawsze są niezbyt zgodne z logiką). Czy kilku skompromitowanych działaczy partyjnych musiało przesłonić ludzi naprawdę porządnych, którzy też są w tej partii. Gdyby ktoś mnie przed tygodniem powiedział, że Česlovas Juršėnas nie zwycięży w wyborach jednomandatowych, nie uwierzyłabym. Co mu można zarzucić? Nie przypominam ani jednej publikacji, nawet w najbardziej złośliwej gazecie, żeby kojarzono go z czymś merkantylnym czy z jakąś aferą finansową. Tak, ma swoje przekonania. I broni ich otwarcie. To też jest wyraz porządności. A jednak większość nie głosowała na niego, bo jego partia zrobiła również niemało błędów. Błędy tamtych są zapomniane, a tych — świeże. Widocznie tym się ludzie kierowali w wyborze. Co tam dużo mówić — rządząca partia musiała wszystko zrobić, aby próg wyborczy dla partii mniejszości narodowych był niższy. Niestety! Wpadła w sidła, które sama zastawiła. Musiała obronić mieszkańców podwileńskich wsi przed rozrastającym się do ogromnych rozmiarów Wilnem, powinna była wpłynąć na to, aby przynajmniej sprzątaczki czy kucharki w przedszkolach nie musiały składać egzaminu z języka państwowego...

A nasze, rodzime, polskie podwórze. Jakimi błędami jesteśmy obciążeni? Błędem podstawowym — pozwoliliśmy na podziały. Myśleliśmy, że mandat zwycięstwa w wyborach samorządowych na Wileńszczyźnie będzie rzutował na wybory sejmowe. Nie rzutował. W odchodzącym Sejmie była 4-osobowa frakcja polska, było jeszcze dwóch posłów Polaków w innych frakcjach. Teraz w najlepszym przypadku, przynajmniej na to półrocze, będziemy mieli trzech Polaków i to z różnych opcji. Przegrana? Bez wątpienia tak nawet, jeśli będziemy mówili o przyczynach formalnych związanych z organizacją wyborów.

A podziały odbywają się nadal. Nawet złożenie wieńców przy świętym miejscu dla każdego wilnianina-Polaka może być okazją do zamanifestowania swojej odrębności. W imię czego to się robi? W imię zgody? W imię autorytetów w tłumie? Tłum przecież też jest podzielony i po której stronie większy — jeszcze nie wiadomo.

Czego by się chciało nam — mieszkańcom Wileńszczyzny spodziewać od nowego układu sił politycznych? By zwycięska prawica nie popełniała błędów przeszłości, by wykazała wspaniałomyślność i tolerancyjność względem tych, którzy mają zdanie odmienne. By zwyciężeni szukali kompromisów w imię dobra ziemi naszej i byśmy my, Polacy, znaleźli uspokojenie i satysfakcję z tego, że jesteśmy wszyscy razem.

Krystyna ADAMOWICZ

Dyplomaci litewscy nie wierzą w postęp negocjacji z Rosją

We wtorek w Moskwie rozpoczął się kolejny etap negocjacji litewsko-rosyjskich w sprawie granicy państwowej, ale dyplomaci naszego kraju nie wierzą w ich postęp. Już szesnaste dwudniowe spotkanie odbędzie się po przeszło 3-miesięcznej przerwie.

Przed udaniem się do Moskwy szef litewskiej delegacji negocjacyjnej z Rosją Rimantas Šidlauskas korespondentowi ELTA powiedział, że nie sądzi, aby się udało zrealizować zamiary dyplomatów obu krajów jeszcze tej jesieni i ostatecznie uzgodnić projekt umowy o granicy państwowej. Taką opinię wyrażono pod koniec lipca, gdy po raz ostatni w Wilnie obradowali negocjatorzy obu krajów.

We wtorek delegacja litewska w Moskwie spotkała się z nowym szefem rosyjskich negocjatorów ambasadorem Aleksiejem Obuchowem. Dotychczas pełniący obowiązki ambasadora Rosji w Danii dyplomata uczestniczył w negocjacjach rozbrojeniowych z USA. A. Obuchow kilka tygodni temu zastąpił szefa negocjatorów sąsiedniego kraju byłego ambasadora Rosji w Wiedniu Walerego Popowa.

Jak zaznaczył sekretarz MSZ R. Šidlauskas, negocjacje utrudnia stanowcze stanowisko delegacji rosyjskiej, którego sąsiedni kraj zdecydowanie przestrzega w delimitacji granicy lądowej.

W toku trwających od lipca 1993 r. negocjacji uzgodniono 90 proc. projektu umowy o granicy lądowej, ale już od pewnego czasu delegacjom nie udaje się osiągnąć porozumienia w sprawie pozostałej części granicy. Jak twierdzi R. Šidlauskas, Litwa nie może się zgodzić z propozycjami Rosji, aby w wyjątkowo nieprzychylnych dla naszego kraju warunkach nakreślić granicę, prowadzoną przez jezioro Vištytis.

Gdyby zaaprobowany został zgłoszony przez Rosję projekt, naszemu krajowi przypadłoby nie więcej niż 39 ha powierzchni jeziora i Litwa utraciłaby prawa na użytkowane dotychczas przez gospodarstwa rybne wody jeziora Vištytis oraz jego zasoby. Tymczasem Rosja nie zgadza się z propozycją podziału jeziora na równe części.

Delegacje obu krajów nie osiągnęły również kompromisu w ustalaniu granicy w ujściu Niemna oraz na Zalewie Kurońskim.

Negocjatorzy nie mogą również uzgodnić stanowisk co do granicy morskiej. Jedną z głównych przeszkód są pokłady D-6, znajdujące się w części szelfu bałtyckiego, które dotychczas nie należy do żadnego z tych państw.

Jak wiadomo, przeszło półtora roku temu cztery spółki rosyjskie i niemieckie zawarły porozumienie w sprawie założenia konsorcjum KANT, które miało eksploatować powyższe pokłady ropy. Dyplomaci litewscy niejednokrotnie protestowali przeciwko takiemu postępowaniu sąsiedniego kraju i żądali, aby negocjatorzy rosyjscy objaśnili powstałą sytuację, ale konkretnej odpowiedzi nie otrzymano dotychczas.

Trzy miesiące temu, gdy w Wilnie spotkały się delegacje obu krajów, była mowa o zamiarach zorganizowania spotkania szefów Rosji i Litwy, które mogłoby "przybliżyć decyzje" w ustalaniu granicy państwowej. Ale ten zamiar z powodu przyczyn politycznych w obu krajach nie został realizowany.

"Diena" ukaże się dopiero w następnym tygodniu

"Diena" w nowej szacie poligraficznej do rąk czytelników trafi ponownie 18 listopada" — głosi informacja dziennika "Diena", przekazana agencji ELTA.

Dziennik boryka się obecnie "z pewnymi kłopotami finansowymi", nie ma poparcia moralnego i materialnego, głosi komunikat.

"Świadomi tego, że jesteśmy jedynym dziennikiem o orientacji socjaldemokratycznej, potrzebnym Litwie, zmuszeni jesteśmy szybko, w ciągu tygodnia zmienić bazę techniczną wydawania i format gazety "Diena" — pisze pierwszy zastępca redaktora naczelnego "Dieny" Algirdas Strumskis.

"Diena" przeprasza czytelników i prenumeratorów zapewniając, że jej "zobowiązania wobec czytelników nadal są ważne" oraz obiecuje, iż "po wymuszonej przerwie znów dotrze do nich "Diena" w nowej szacie".

(ELTA)

Z konferencji prasowej

Na Litwie rośnie zainteresowanie usługami banku polskiego

Wiosną br. polski Kredyt Bank S.A. otworzył swoje przedstawicielstwo na Litwie. W związku z wejściem w życie w czerwcu br. nowelizacji Ustawy o bankach komercyjnych, która zezwala na zakładanie na Litwie oddziałów zagranicznych, przedstawiciele Kredyt Banku S.A. odbyli cały szereg spotkań z władzami RL celem utworzenia tu oddziału banku. Po dopełnieniu niektórych formalności oraz dostarczeniu wymaganych dokumentów, złożono wniosek o tworzeniu oddziałów w Wilnie. 11 listopada br. zezwolono na otwarcie takiego oddziału.

W związku z tym wczoraj odbyła się konferencja prasowa, w której wziął udział prezes Zarządu banku Stanisław Pacuk, wiceprezes Marek Królak, dyrektor Departamentu Organizacji i Sieci Małgorzata Kroker-Jachiewicz, dyrektor organizowanego oddziału w Wilnie Marek Fechner, dyrektor Przedstawicielstwa w Wilnie Dainius Junevičius oraz rzecznik prasowy Marcin Olkowicz.

Prezes Zarządu Stanisław Pacuk powiedział na wstępie, że "wyszli" na Litwę dlatego, iż jest tu duże zainteresowanie usługami polskiego banku oraz stale rośnie wymiana handlowa z tym krajem. Dodatkowym bodźcem była podpisana 27 czerwca br. umowa z Polską o wolnym handlu.

S. Pacuk opowiedział też pokrótce o działalności banku. Kredyt Bank S. A. od początku swej działalności umacnia swą pozycję pośród polskich banków dewizowych w zakresie obsługi handlu zagranicznego. Jego udział w operacji handlu zagranicznego systematycznie wzrasta. Obroty handlu zagranicznego Kredyt Banku S. A. w minionym roku wyniosły 1 mld 3 mln USD. Bankowcy żywią nadzieję, że w br. wartość ta przekroczy 1,5 mld USD. Stosunki korespondencyjne Kredyt Bank S. A. utrzymuje z 800 bankami świata, w tym z 80 byłego ZSRR.

Od lipca 1994 roku Bank jest notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i wchodzi w pierwszą dwudziestkę największych banków w Polsce. Posiada też zezwolenie (również dewizowe) na prowadzenie kompleksowej obsługi firm i klientów indywidualnych. Bank koncentruje się głównie na obsłudze klientów prywatnego sektora gospodarczego. Oferowane produkty bankowe obejmują działalność depozytowo-kredytową, obsługę operacji handlu zagranicznego, finansowanie projektów prywatyzacyjnych, transakcje rynku pieniężnego, usługi maklerskie, doradztwo finansowe oraz karty płatnicze.

Do akcjonariuszy Kredyt Banku S. A. dołączyły się ostatnio takie firmy międzynarodowe jak Kredietbank N. V. z Brukseli oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

Oddział Kredyt Bank S. A. w Wilnie ma zamiar otworzyć tu swoje podwoje już w kwietniu następnego roku. Nie bacząc na to, bank ma już pierwszych klientów. Są to przedsiębiorstwa produkcyjne i handlowe. Bank ma zamiar ściśle pracować z bankami litewskimi i będzie wykonywać wszystkie te operacje, jakie wykonuje w Polsce czyli przede wszystkim kredytować osoby fizyczne i podmioty gospodarcze, uczestniczyć w obrocie handlowym.

Przedstawiliśmy tu raczej ogólnikowe dane o banku i jego działalności. W najbliższych numerach "K. W." ukaże się wywiad z dyrektorem Kredyt Banku S. A. panem Markiem Fechnerem, gdzie bardziej detalicznie opowiemy naszym Czytelnikom i przedsiębiorcom o działalności Banku na terenie RL oraz świadczonych usługach.

Julitta TRYK

Proces 13 stycznia: głos oskarżyciela państwowego

We wtorek na posiedzeniu Wileńskiego Sądu Okręgowego rozpoczęto odczytywanie aktu oskarżenia w sprawie karnej o przestępstwa dokonane w styczniu-sierpniu 1991 r. przeciwko Państwu Litewskiemu i jego mieszkańcom, informuje ELTA.

Tydzień temu rozpatrywanie sprawy sądowej było odroczone, aby jeden z podsądnych — były redaktor radia "Tarybų Lietuva" Stanisław Mackiewicz — mógł lepiej zapoznać się z przetłumaczonym na język rosyjski aktem oskarżenia.

Prokurator wydziału oskarżenia państwowego Prokuratury Generalnej Kazimieras Žalėnas, po otwarciu pierwszego tomu aktu oskarżenia, przypomniał nazwiska oskarżonych oraz artykuły kodeksu karnego, na mocy których głównym oskarżonym — pierwszemu sekretarzowi KC KPL (KPZR) Mykolasowi Burokevičiusowi oraz ideologowi partii Juozasowi Jermalavičiusowi może być nawet orzeczony najwyższy wymiar kary.

Z 13 tomów aktu oskarżenia na pierwsze posiedzenie prokurator Kazimieras Žalėnas przyniósł 3. Korespondentowi ELTA objaśnił, że według poszczególnych przestępstw sprawa podzielona została na 37 części. Mykolas Burokevičius figuruje aż w 34. Z wieloma przestępstwami związany jest również Juozas Jermalavičius. Kiedy jednak rozpocznie się ich przewód sądowy, prokurator nie podjął się powiedzieć. Co prawda, przewodniczący sądu Albinas Sirvydis wcześniej powiedział, że czytanie aktu oskarżenia może potrwać około kilku tygodni.

W porównaniu z posiedzeniem wstępnym oraz przeprowadzonym tydzień temu pierwszym posiedzeniem sądu, w ten wtorek na sali było spokojniej, pozostało wiele wolnych miejsc. Podczas przerwy w rozmowie z dziennikarzami były sekretarz KPL (KPZR) Juozas Kuolelis powiedział, że chciałby, aby go sądzono "zaocznie", aby nie trzeba było wysiadywać na długich posiedzeniach sądowych.

(ELTA)

Socjaldemokraci znajdą się w konstruktywnej opozycji

Socjaldemokraci, którzy w wyborach do Sejmu zdobyli 12 mandatów, zamierzają być w opozycji, nie łącząc się jednak "we wspólnej opozycji ze wspólnym jej liderem". Na wtorkowej konferencji prasowej przewodniczący Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej Aloyzas Sakalas powiedział, że będą "oni realizowali własny program, postępowali jako partia samodzielna, nie tworząc bloku ani z tymi, którzy rządzą, ani z tymi, którzy nie akceptują rządzących". Socjaldemokraci, powiedział on, będą popierali propozycje wszystkich partii, o ile odpowiadać one będą ich założeniom programowym.

"Zamierzają oni konsultować się, szukać porozumienia i kompromisów ze wszystkimi siłami politycznymi w rozstrzyganiu kwestii dotyczących interesów narodowych — polityki zagranicznej, bezpieczeństwa. Lider socjaldemokratów zapewnił, że opozycja socjaldemokratów będzie konstruktywna, nie będzie "wołająca i krzycząca". Socjaldemokraci również nadal zamierzają reprezentować ludzi, utrzymujących się ze swej pracy.

Aloyzas Sakalas nieco sceptycznie ocenia potencjalną koalicję Związku Ojczyzny (Konserwatystów litewskich) i Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej, "gdyż założenia ekonomiczne ich programów są bardzo różne i nie dające się pogodzić". Wątpi on, aby była to trwała koalicja. "Prawdopodobnie jedna z partii, najprędzej chadecja, będzie musiała zrezygnować z założeń ekonomicznych swego programu albo konserwatyści będą musieli ustąpić" — powiedział A. Sakalas.

Wiceprzewodniczący kończącego kadencję Sejmu Aloyzas Sakalas zauważył, że Związek Ojczyzny (Konserwatyści litewscy) po utworzeniu koalicji z chadecją, mając nawet poparcie przedstawicieli Partii Demokratycznej i liberałów bez aprobaty innych partii nie będzie mógł zmieniać Konstytucji. Uważa on, że dobrze się dzieje, iż nie można będzie zmienić jej bez zgody wszystkich sił politycznych.

Zdaniem A. Sakalasa, kształtowanie rządu i kierownictwa Sejmu jest sprawą partii rządzącej, toteż socjaldemokraci nie będą temu przeszkadzali. Jednakże po zanalizowaniu nowego programu rządu zadecydują, czy udzielą mu poparcia, czy też nie.

A. Sakalas, oceniając wyniki wyborów do Sejmu, wyraził satysfakcję, że socjaldemokraci "znaleźli się wśród partii najsilniejszych". W nowym Sejmie będą mieli o 5 mandatów więcej niż w obecnym.

(ELTA)

Tania modna sukienka z ... grzybkami i klostrydiami

Nikt nie może być pewny, że kupując w sklepie używanych ubrań tanią modną sukienkę, nie przyniesie też do domu bezpłatnych dodatków w postaci np. patogennych chorobotwórczych drobnoustrojów, twierdzi lekarz Wileńskiego Centrum Zdrowia Społecznego Rolanda Lingienė. Wspólnie z koleżanką Nijolė Gusarovienė sprawdziła ona 14 przedsiębiorstw, handlujących hurtem używaną odzieżą i obuwiem. Tylko dwa z nich przestrzegały uchwały rządu z 2 lipca br. o konieczności dezynfekcji używanej odzieży. W dokumentach pozostałych o dezynfekcji brakowało niezbędnych danych: nie podano zakładu, który dokonał dezynfekcji odzieży i innych towarów, sposobu dezynfekcji, daty, nazwy zastosowanych chemikaliów itp. W niektórych miejscach handel hurtowy prowadzony był w ogóle bez żadnych dokumentów, potwierdzających stan higieniczny.

Taki bałagan z dokumentacją, powiedziała agencji ELTA lekarz Rolanda Lingienė, skłonił higienistów do wyjaśnienia, czy używana odzież, obuwie, zabawki i inne towary nie są skażone drobnoustrojami chorobotwórczymi. Pobrano 130 próbek odzieży. Po przeprowadzeniu badań okazało się, że towary 10 przedsiębiorstw są skażone grzybkami, klostrydiami, enterokokami, a także innymi bakteriami, co potwierdza przesłankę, że część towarów sprowadzona została na Litwę bez dezynfekcji. Używana odzież mogła być również skażona podczas jej przewożenia bądź nieodpowiedniego przechowywania. W magazynach wielu przedsiębiorstw brakuje drewnianych palet i półek, worki lub węzły z używaną odzieżą są układane na betonowej podłodze o nierównej powierzchni, pomieszczenia są źle uprzątane, dopatrzono się też innych naruszeń warunków higieny.

Noszenie odzieży skażonej drobnoustrojami może spowodować różne choroby. Grzybki pleśniowe na organizm człowieka działają niczym silne alergeny, objaśniła lekarz R. Lingienė. Na przykład klostrydie, trafiając do rany w pewnych warunkach, jak osłabienie organizmu, mogą spowodować nawet zgorzel gazową.

W toku sprawdzenia sporządzono 6 protokołów. Gdyby w magazynach z używaną odzieżą zostały powtórzone naruszenia warunków higieny, to zdaniem specjalistów należałoby zawiesić działalność tych przedsiębiorstw. Uważa się również za celowe sprawdzanie każdej partii sprowadzanej odzieży i dokumenty na jej sprzedaż wydawać dopiero po przekonaniu się, że towary są naprawdę czyste. A wszystkim kupującym używaną odzież lekarze higieniści zalecają, aby odpowiednio przygotować ją do ponownego użytku: dokładnie uprać, a jeśli rodzaj tkaniny pozwala, to również wygotować, uprasować. W niektórych przypadkach warto też skorzystać z usług pralni chemicznej.

ZNAD WILII
78.34/103.8 FM

LISTA PRZEBOJÓW
"Zwariowana Dziewiętnastka"
Notowanie 129 z dnia 09.11.1996 r.

1 (1) SUGGS "No More Alcohol"
2 (8) CARDIGANS "Lovefool"
3 (2) SQUEEZER "Blue Jeans"
4 (3) ROBIN COOK "I Won't let the sun go down on me"
5 (4) WORLD APART "Je Te Donne"
6 (7) SPICE GIRLS "Say You'll be there"
7 (5) BRYAN ADAMS "Let's Make a Night to Remember"
8 (10) B.B.E. "Seven Day's and One Week"
9 (11) ROBERT MILES "One and One"
10 (17) STRIKE "Inspiration"
11 (16) HEALTH HUNTER & THE PLEASURE COMPANY "Revolution in Paradise"
12 (N) SCOOTER "I'm Raving"
13 (12) AZUCAR MORENO "Solo Se Viva Una Vez"
14 (N) ERIC CLAPTON "Change World"
15 (15) D.J.BOBO "Pray"
16 (N) WARREN G.FEAT ADINA HOWARD "What's Love Got To Do With It"
17 (6) BELINDA CARLISLE "Always Breaking My Heart"
18 (N) ALISHA'S ATTIC "I Am, I Feel"
19 (N) CAPTAIN JACK "Little Boy"

Nowości:
1. Michael English "Freedom"
2. RuPaul "Snapshot"
3. Livin'Joy "Follow The Rules"
4. Paradisio "Bailando"
5. Mark Morison "Trippin"

Głosowanie listowne:
Lista Przebojów
"Zwariowana 19-ka"
Radio "Znad Wilii"
al.Laisves 60
2056 Wilno
lub telefoniczne
w sobotę 14.00 - 15.00
tel.: 42 94 60

Koncerty

Sonaty J. S. Bacha w Arsenale

W scenerii dawnego Arsenału muzyka brzmi na pewno inaczej — bardziej uroczyście, więc koncerty w Muzeum Sztuki Stosowanej — to z pewnością wielkie przeżycie. Dziś akurat mamy możliwość uczestniczenia w takiej imprezie, zorganizowanej staraniem Filharmonii Narodowej.

Temat wieczoru — sonaty J. S. Bacha, twórcy, który tworzył we wszystkich formach, typowych dla swej epoki, pozostawiając bogatą spuściznę — dzieła oratoryjne, kantaty, utwory kameralne oraz sonaty na różne instrumenty. Zaprezentują je dziś publiczności wileńskiej Algirdas Vizgirda (flet), Eleonora Karcub (klawesyn). W wieczorze weźmie udział Raimundas Jasiukaitis (wiolonczela).

"Na wileńską nutę"

Trzy zespoły — "Wiza" z Podbrodzia, "Nowina" z Mościszek oraz "Olek" z Wilna zaprezentują się w najbliższą niedzielę (czyli 17 listopada) w Wielkiej Sali Wileńskiego Domu Nauczyciela (Wileńska 39).

Na pomysł sprowadzenia tych zespołów na scenę stołeczną wpadło Centrum Kultury Polskiej na Litwie.

Zespoły te zaprezentują nowe ciekawe programy. Bilety do nabycia w wileńskiej księgarni "Przyjaźń". Początek koncertu godz. 15.00.

Inf. wł.

Prezentacja

IVECO — w Niemenczynie

Znana na świecie firma transportowa IVECO zawędrowała do... Niemenczyna. Tutaj wczoraj odbyła się prezentacja samochodów ciężarowych wyprodukowanych w tym ogromnym koncernie, który uważany jest za drugiego według skali wyrobów producenta środków transportowych w Europie. Co piąty samochód o wadze od 3,5 ton jest wyprodukowany w przedsiębiorstwach należących do tej firmy.

Asortyment do Państw Wspólnoty i Krajów Bałtyckich jest specyficzny z uwzględnieniem naszych warunków i przede wszystkim przeznaczony do międzynarodowego przewożenia ładunków.

Przedstawicielstwo IVECO na Litwie znajduje się w Niemenczynie, przy ul. Pramonės. Litewska firma "Transmitto" gotowa do poważnej współpracy.

Inf. wł.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Poszukuję

Andrzej Tomaszewicz, zamieszkały w Norwegii, poszukuje rodziny na Wileńszczyźnie. Ojciec p. Andrzeja miał na imię Jan, posiadał też rodzeństwo: brata Jakuba i siostrę Zofię. Dziadek nazywał się Walens Tomaszewicz, jego bracia: Pius i Franciszek.

O kontakt proszeni są bliżsi i dalsi krewni. Listy prosimy kierować na adres redakcji do działu listów.

Pytanie — odpowiedź

Ile płacimy za ogrzewanie?

Szanowna redakcjo. Sezon ogrzewczy już się rozpoczął i mimo że jeszcze nie płacimy za ogrzewanie, to już dziś niejednego ogarnia trwoga — ile trzeba będzie płacić. Co najważniejsze, że jakoby jest zróżnicowanie w opłacie. Na czym ono polega?

A. SZPILEWSKA

Rzeczywiście. W bieżącym sezonie mieszkańcy różnych domów będą płacić niejednakowo. Przypominamy, że w ubiegłym sezonie wilnianie za jeden m^2 płacili 2,40. W bieżącym suma ta wzrosła o 40 ctn, ale nie są tu uwzględnione wydatki, związane z dostawą wody gorącej i jej podgrzewaniem.

W myśl uchwały rządowej z 13 czerwca br. suma ta będzie zróżnicowana.

A więc dodatkowo po 14 ctn będą płacić mieszkańcy tych domów, gdzie woda gorąca jest dostarczana z urządzeń zbiorowych ogrzewania wody.

Po 40 ctn będą płacić mieszkańcy domów, gdzie urządzenia podgrzewania wody gorącej znajdują się w węźle cieplnym.

I najdrożej — po 54 ctn będą płacić mieszkańcy domów monolitowych.

Czyli, aby obliczyć, ile będziecie płacić za ogrzewanie, do 2,80 Lt musicie dodać wyżej wymienioną sumę (zależnie od domu, w jakim mieszkacie) i pomnożyć to na m^2 waszego mieszkania.

Dekret

Prezydenta Republiki Litewskiej

O zwróceniu Sejmowi Republiki Litewskiej do ponownego rozpatrzenia przyjętej przez Sejm RL ustawy o uzupełnieniu artykułu 14 statutu służby w Urzędzie Ceł Republiki Litewskiej

6 listopada 1996 r. Nr 1091

Wilno

Artykuł 1.

Po zapoznaniu się z przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej ustawą o uzupełnieniu artykułu 14 statutu służby w Urzędzie Ceł Republiki Litewskiej, zgłoszonym do podpisania i opublikowania, **konstatuję:**

1) Ustawa bez uzasadnienia ogranicza prawo osoby do swobodnego wyboru służby i pracy. W związku z tym budzi zastrzeżenia zgodność ustaleń tej ustawy z artykułami 33 i 48 Konstytucji Republiki Litewskiej;

2) Punkt 7 artykułu 56 statutu służby w Urzędzie Ceł Republiki Litewskiej przewiduje, że pracownik ze służby w Urzędzie Ceł zostaje zwolniony w wyniku ujawnienia okoliczności wyszczególnionych w art. 14 tego Statutu, które podczas przyjmowania pracownika do służby nie były znane albo zaistniały później. Dlatego też zgodnie z przepisami zgłoszonej ustawy należałoby już teraz rozstrzygać kwestie dalszej pracy osób zatrudnionych w urzędzie ceł;

3) Obecnie zgodnie z punktem 2 artykułu 14 statutu służby w Urzędzie Ceł Republiki Litewskiej na tę służbę nie przyjmuje się osoby sądzonej za przestępstwo umyślne. A za unikanie powołania do służby czynnej w ochronie kraju jest przewidziana odpowiedzialność karna;

4) Zgodnie z obowiązującymi obecnie aktami prawnymi praca w urzędzie ceł nie jest podstawą do zwolnienia od czynnej służby wojskowej.

Artykuł 2.

Zgodnie z częścią pierwszą artykułu 71 Konstytucji Republiki Litewskiej:

1) Zwracam Sejmowi Republiki Litewskiej do ponownego rozpatrzenia ustawę RL o uzupełnieniu artykułu 14 statutu służby w urzędzie Ceł Republiki Litewskiej.

2) Zgłaszam następującą poprawkę do ustawy Republiki Litewskiej o uzupełnieniu artykułu 14 statutu służby w Urzędzie Ceł Republiki Litewskiej:

Anulować artykuł 1 Ustawy RL o uzupełnieniu artykułu 14 statutu służby w Urzędzie Ceł Republiki Litewskiej.

Artykuł 3.

Polecam doradcy prezydenta Republiki Litewskiej ds. państwa i prawa Armanasowi Abramavičiusowi zgłoszenie Sejmowi Republiki Litewskiej podanej w niniejszym dekrecie poprawki do ustawy.

Artykuł 4.

Dekret ten wchodzi w życie od dnia jego podpisania.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1532)

Dekret

Prezydenta Republiki Litewskiej

O zwróceniu Sejmowi Republiki Litewskiej do ponownego rozpatrzenia przyjętej przez Sejm Republiki Litewskiej ustawy RL o uzupełnieniu artykułu 6 Statutu Służby w Prokuraturze Republiki Litewskiej

6 listopada 1996 r. Nr 1094

Wilno

Artykuł 1.

Po zapoznaniu się z przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej ustawą o uzupełnieniu artykułu 6 Statutu Służby w Prokuraturze Republiki Litewskiej, zgłoszoną do podpisania i opublikowania, **konstatuję:**

1) Ustawa bez uzasadnienia ogranicza prawo osoby do swobodnego wyboru służby i pracy. Dlatego też budzi zastrzeżenie zgodność ustaleń ustawy z artykułami 33 i 48 Konstytucji Republiki Litewskiej;

2) Ustalenia ustawy spowodowałyby określone problemy w rozwiązywaniu kwestii przyjmowania osób do pracy w prokuraturze. Poza tym, zgodnie z punktem 21 artykułu 33 Statutu Służby w Prokuraturze należałoby rozwiązywać kwestię dalszej pracy wielu osób zatrudnionych w prokuraturze;

3) Obecnie za unikanie kolejnego poboru do czynnej służby w ochronie kraju przewiduje się odpowiedzialność karną. Natomiast zgodnie z punktem 2 artykułu 6 Statutu Służby w Prokuraturze Republiki Litewskiej do pracy w prokuraturze nie przyjmuje się osoby, jeżeli była ona sądzona za umyślne przestępstwo.

4) Zgodnie z obowiązującymi obecnie aktami prawnymi praca w prokuraturze nie stanowi podstawy do zwolnienia od czynnej służby wojskowej.

Artykuł 2.

Zgodnie z częścią pierwszą artykułu 71 Konstytucji Republiki Litewskiej:

1) Zwracam Sejmowi Republiki Litewskiej do ponownego rozpatrzenia ustawę RL o uzupełnieniu artykułu 6 Statutu Służby w Prokuraturze Republiki Litewskiej.

2) Zgłaszam następującą poprawkę do ustawy o uzupełnieniu artykułu 6 Statutu Służby w Prokuraturze Republiki Litewskiej:

Anulować artykuł 1 ustawy Republiki Litewskiej o uzupełnieniu artykułu 6 Statutu Służby w Prokuraturze Republiki Litewskiej.

Artykuł 3.

Polecam doradcy prezydenta Republiki Litewskiej ds. państwa i prawa Armanasowi Abramavičiusowi przedstawienie Sejmowi Republiki Litewskiej podanej w niniejszym dekrecie poprawki do ustawy.

Artykuł 4.

Dekret ten wchodzi w życie od dnia jego podpisania.

Prezydent Republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1535)

Dekret

Prezydenta Republiki Litewskiej

O zwolnieniu pułkowników czynnej służby ochrony kraju

4 listopada 1996 r. Nr 1085

Wilno

Artykuł 1.

Zgodnie z punktem 10 artykułu 84 Konstytucji Republiki Litewskiej na wniosek ministra Ochrony Kraju Republiki Litewskiej, zwalniam do rezerwy pułkowników:

Vilhelmasa Kavaliauskasa,
Arvydasa Lekavičiusa,
Jeronimasa Naprisa,
Justinasa Noreikę,
Vitasa Ravinskasa,
Algimantasa Zabulionisa,
Jonasa Žylę.

Artykuł 2.

Dekret ten wchodzi w życie od dnia jego podpisania.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1537)

KURIER WILEŃSKI

Rok założenia 1840 — DZIENNIK NIEZALEŻNY — 2 LISTOPADA 1996 NR 45 (2522) — Cena 1,30 zł — a 90 ct

Przyjaciółka

"Kurier" zawsze masz na co dzień "Przyjaciółkę" — w każdą środę.

Szanowny, Drogi Czytelniku!

Rozpoczęła się już prenumerata na pierwsze półrocze 1997 roku. Nie zapominaj o nas! Prenumerata na I półrocze trwa do 15 grudnia br.

Koszty prenumeraty dla Czytelników "K. W." na Litwie:

	1 mies.	3 mies.	6 mies.
z dostarczaniem przez pocztę	16,6 Lt	49,8 Lt	99,6 Lt
bez dostarczania (w szkołach)	14,2 Lt	42,6 Lt	85,2 Lt
w księgarni S. K.	13 Lt	39 Lt	78 Lt
bez dostarczania (w redakcji)	12 Lt	36 Lt	72 Lt

"K. W." i "Przyjaciółka"

	1 mies.	3 mies.	6 mies.
z dostarczaniem przez pocztę	24,5 Lt	73,5 Lt	147 Lt
bez dostarczania (w szkołach)	21,5 Lt	64,5 Lt	129 Lt
w księgarni S. K.	20,5 Lt	61,5 Lt	123 Lt
bez dostarczania (w redakcji)	19,5 Lt	58,5 Lt	117 Lt

"Kurier Wileński" oraz "K. W." i "Przyjaciółkę" można zaprenumerować na każdej poczcie.

Indeks "Kuriera Wileńskiego" — 0044

Indeks "Kuriera" i "Przyjaciółki" — 0155

Osoby, które wcześniej zaprenumerowały "Kurier" i chcą zaprenumerować "Przyjaciółkę", zgłaszają się na pocztę i po okazaniu kwitu poświadczającego prenumeratę "Kuriera" mogą zaabonować dodatkowo "Przyjaciółkę" (cena prenumeraty na 1 mies. 7,9 Lt). Indeks "Przyjaciółki" 5151.

Prenumeratę bez dostarczania można załatwić w redakcji "Kuriera Wileńskiego": Laisvės pr. 60, piętro XI, pokój 1115, w dniach pracy od godz. 9 do 17, tel 42-79-01 oraz u pani Alicji Klimaszewskiej w Polskiej Księgarni S. K. (ul. Ostrobramska 9, tel. 62-55-06), od poniedziałku do soboty włącznie, godz. 10-18.

Zaprenumerowany egzemplarz będzie można odebrać w redakcji. Ci, którzy zaabonowali nasz dziennik w księgarni, będą mogli odbierać go przy ul. Ostrobramskiej 9.

Koszty prenumeraty "Kuriera Wileńskiego" (wysyłka 5 numerów raz tygodniowo) w Polsce i w innych krajach:

— na miesiąc — 16 USD
— na trzy miesiące — 48 USD
— na sześć miesięcy — 96 USD

Tylko prenumerata zapewni Ci stały kontakt z naszym dziennikiem.

Przelewu w dolarach USD można też dokonać za pomocą czeku, który należy wysłać pocztą na adres redakcji: Laisvės pr. 60, nr 1115, "Kurier Wileński", 2056 Vilnius, Litwa.

Nasze konto dla obywateli i organizacji państw obcych:
State Comercial Bank of Lithuania
Basanavičiaus 7, Vilnius, Lithuania S. W. I. F. T.: BARULT 2X for futher credit to Pašilaičiai Branch, UAB "Kurier Wileński", account No 06400056/1070118.

Przelewu można dokonać w dolarach USD przez następujący bank w Polsce:
Bank Handlowy Account No. 70624000 Adres: Chalubińskiego 8.

Kronika policyjna

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, 11 listopada br. w kraju zanotowano 166 przestępstw, w tym: 1 gwałt, 8 chuligańskich ekscesów, 10 rabunków, 1 oszustwo, 146 kradzieży. Skradziono 12 samochodów, znaleziono - 10.

Zarejestrowano 28 wypadków drogowych i 5 pożarów. Znaleziono zwłoki 4 osób. Zatrzymano 21 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Gwałt z pobiciem

11 listopada o godz. 0 min. 15 ze skrzyżowania ulic Laisvės i Justiniškių w Wilnie do szpitala pogotowia ratunkowego przywieziono K. z obrażeniami ciała. Poszkodowana wyjaśniła medykom, że w Karolinkach ją pobił i zgwałcił jakiś mężczyzna. Okoliczności się bada.

Cóż może stróż?

11 listopada o godz. 0 min. 30 na parkingu samochodowym prywatnego przedsiębiorstwa „Minrada" 2 młodzi ludzie pobili stróża A. Pašikinasa, założyli mu worek na głowę i zrabowali mnóstwo samochodowych części zamiennych. Straty się ustala.

Fatalna koperta

11 listopada o godz. 12 min. 15 w Šilalė, w pomieszczeniu KP V. Giršienų próbowała przekupić śledczego R. Gotautasa, przekazując mu kopertę z 200 USD. Giršienė została zatrzymana. Okoliczności się bada.

Przygotowała
Irena LITWIN

Matka Miłosierdzia, co w Ostrej Bramie tron swój ma

W te listopadowe dni w Ostrej Bramie — w kościele św. Teresy i kaplicy — trwają nabożeństwa Opieki Matki Boskiej Ostrobramskiej. Kościół w czasie wszystkich Mszy św. jest wypełniony wiernymi. Wszyscy bowiem, zarówno ludzie starsi, jak i młodzież, gromadzą się u stóp Matki Miłosierdzia. Mężczyźni i kobiety. Rolnicy z Wileńszczyzny i mieszkańcy stolicy. Ludzie prości, ledwo umiejący czytać i pisać, jak też z wyższym wykształceniem. Każdego Matka z „warownej kaplicy" przygarnie w swe ramiona. Zasmuconych pocieszy, nieśmiałym doda otuchy, wątpiących natchnie wiarą. Jest przecież Matką, „która wszystko rozumie..." Modlą się do niej w różnych językach: po polsku, litewsku, białorusku.

Tradycje Opieki MB Ostrobramskiej sięgają pierwszej połowy XVIII w. W 1735 r. w Polsce zostało wprowadzone Święto Opieki Matki Boskiej, które od tego czasu zaczęto obchodzić również w Ostrej Bramie w Wilnie. W miarę rozbudowania się form kultu, dołączono jeszcze oktawę, tak, że główne obchody zaczęły przypadać na 16 listopada. W Wilnie zaczęto je nazywać świętem Matki Boskiej Ostrobramskiej. W ten sposób powstała słynna, szczególnie na terenach wschodnich, nowenna Opieki Matki Boskiej Ostrobramskiej. Przełomową datą w rozwoju tego kultu był rok 1834, kiedy Adam Mickiewicz wydaje „Pana Tadeusza" ze słynną inwokacją. Przed obliczem „Tej co w Ostrej świeci Bramie" modlił się on wraz z grupą filaretów 24 października 1824 r. w dniu wyjazdu na wygnanie. Tak pisze o tym w swych wspomnieniach Antoni Edward Odyniec: „Adam słuchał Mszy na galerii, klęcząc z twarzą ukrytą w dłoniach. Twarz potem była blada, ale najzupełniej spokojna. Wracając, tonem pedagoga mówił do nas, idących razem, o obowiązku człowieka poddania się wyrokom Opatrzności, która nigdy nie opuszcza nikogo, kto w niej z wiarą ufność położy". Zabrał ze sobą na tułaczkę mały obrazek MB Ostrobramskiej.

Na nabożeństwa Opieki zapraszano biskupów, alumnów seminarium duchownego do asysty oraz znanych kaznodziejów do wygłaszania kazań. Uświetniano je dekoracjami i specjalnymi iluminacjami ulicy. Sprowadzano też orkiestry, a żołnierze w czasie święta strzelali z armatek ustawionych na bramie. Władysław Syrokomla tak opisywał te nabożeństwa: „Przez osiem dni kościół i ulica są przepełnione ludem. Ostatni wieczór, w którym odbywają się konkluzyjne nieszpory, mało ma sobie podobnych w całym chrześcijaństwie w Europie. Cała niemal ludność wileńska wysypuje się na ulicę, zajmuje kościół, galerię i zalewa ogromną przestrzeń wokół Ostrej Bramy, prawie aż do ratuszowego placu. A cała brama i cała ulica, rzęsiście iluminowane, zdają się przez te ognie wyrażać powszechny zapał ku Tej, której Opieki święto obchodzi. Nieszpory odbywają się w kościele. Po ich zakończeniu kapłan celebrujący, zwykle biskup wileński, pontyfikalnie ubrany, wchodzi do Ostrobramskiej Kaplicy. Artyści co przedniejsi, jakich Wilno posiada, wykonują litanię przy towarzyszeniu miejscowej orkiestry. Modlitwa wznosi się pod niebiosa, bicie kilkunastu tysięcy serc jej wtóruje. Po skończonej litanii pasterz, wezwawszy pomocy Bożej, zwraca się ku ludowi i od wszystkich widziany błogosławi modlących się i miasto. W tym tłumie, co się tu modli, nie ma serc zatwardziałych, bo tu lud czuje potrzebę tego błogosławieństwa i tych dusznych pociech, jakie z Ostrej Bramy odnoszą".

Przed wybuchem Powstania Styczniowego Ostra Brama stawała się miejscem licznych manifestacji patriotycznych. 12 lipca 1861 r., zebrany przed kaplicą kilkutysięczny tłum, po odśpiewaniu na klęczkach pieśni religijnych i patriotycznych wyruszył na Belmont, gdzie nastąpiła kolejna manifestacja — akt braterstwa wszystkich stanów. Działo się to na miesiąc przed wprowadzeniem stanu wojennego, ogłoszonego dla Wilna i guberni wileńskiej 24 sierpnia 1861 r. Nie bacząc na to, w rok później 12 sierpnia 1862 r. społeczeństwo Wilna demonstracyjnie obchodziło rocznicę Unii Litwy z Polską i znów Ostra Brama była świadkiem tych obchodów. Po nabożeństwie w kaplicy jego uczestnicy ruszyli tłumnie poprzez miasto w kierunku Śnipiszek, do kaplicy cudownej figury Pana Jezusa. Manifestacja miała charakter religijny, jednakże władze carskie, doskonale zorientowane w nastrojach ludności, skierowały przeciw tłumowi policję i wojsko. Tak więc Ostra Brama i kult MB Ostrobramskiej były w tym czasie — okresie zaborów — ostoją wiary i nadziei.

W przyszłym roku będziemy obchodzić jubileusz 70-lecia koronacji obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej. 2 lipca 1927 r. odbyła się ta doniosła uroczystość. Wzięło w niej udział 28 biskupów z Prymasem A. Hlondem na czele, 500 kapłanów, Prezydent Polski Ignacy Mościcki, Marszałek Józef Piłsudski, wielu ministrów i liczne rzesze wiernych. Aktu włożenia koron, dwóch — jednej na drugą — dokonał kardynał Aleksander Kakowski.

Największym wydarzeniem historycznym w dotychczasowych dziejach sanktuarium ostrobramskiego była pielgrzymka „Piotra naszych czasów", Ojca świętego Jana Pawła II. 4 września 1993 r. o godz. 20.30 w Kaplicy MB Ostrobramskiej Jan Paweł II przewodniczył modlitwie różańcowej, transmitowanej przez Radio Watykańskie na cały świat. Powiedział wówczas m. in.: „Sanktuarium Ostrej Bramy od wielu stuleci jest celem licznych pielgrzymów, którzy przybywają tu każdego dnia, aby powierzyć Matce Miłosierdzia radości i troski swego życia. Świątynia ta stała się zatem uprzywilejowanym miejscem, gdzie urzeczywistnia się komunia wiernych całego regionu. Chrześcijanie z Litwy, Polski, Białorusi, Ukrainy i innych krajów przybywają tutaj, by przed obliczem Matki Bożej dzielić się nawzajem, niczym bracia i siostry, tą samą wiarą, wspólną nadzieją, jedną miłością". Te słowa Naszego Wielkiego Rodaka mają szczególną wymowę w te dni Opieki MB Ostrobramskiej.

Jeszcze nie tak dawno, w czasie Opiek słyszeliśmy kazania głoszone przez znanych i cieszących się wśród wiernych autorytetem księży z Wileńszczyzny: piękną polszczyznę księdza Adolfa Trusewicza z Suderwy, obecnie przebywającego w Krakowie, porywające — księdza prałata Józefa Obrębskiego z Mejszagoły, liryczne — księdza Dariusza Stańczyka. Dziś już inni księża, godni następcy tych zasłużonych dla Wileńszczyzny kapłanów, wygłaszają kazania, niemniej poruszające serca wiernych.

Idźmy w te dni, dane nam przez Kościół, by słuchać kazań, śpiewać pieśni na cześć Pani Ostrobramskiej, modlić się wspólnie do Matki Miłosierdzia, która zna radości, bóle każdego, zawsze nam pomoc da. Przez Jej pośrednictwo zanośmy prośby do Jej Syna, który jest królem Miłosierdzia, niosącym światu Orędzie miłości i przebaczenie win.

J. L.

Fot. **Robert Lewicki**

Michał Kondratowicz

Reminiscencje

(fragment)

Królowej z Jasnej Góry chyba nie urażę,
Że Panna z Ostrej Bramy bliższym mi obrazem.
Nie patrzy po królewsku z Dziecięciem u łona,
Lecz z kaplicy przegięciem głowy pochylona
Spogląda w serce ludu, co jest jej dziecięciem,
„Witaj Panno" śpiewając z serdecznym przejęciem.
I widziałem jak drgały w świec blasku powieki
Gdy lud tłumnie przychodził w wieczór na Opieki.
I kiedy się oddawał pod Twoją obronę,
Ty go rąk skrzyżowaniem garnęłaś do łona.
W końcu powiem po prostu, na pewno nie skłamię,
Że najłatwiej się było modlić w Ostrej Bramie.
Dziw brał, że ja przed Bogiem „wieczysta niemowa",
Tutaj łatwo do serca sięgałam po słowa.
Byliśmy tak bezpieczni Pod Twoją obroną...
Czy nas powrócisz cudem na Ojczyzny łono?
Mieli Grecy Akropol, Kapitol — Rzymianie,
Myśmy mieli to wszystko w naszej Ostrej Bramie!

ZIARNA WIARY

Magazyn katolicki nr 5

17 listopada mija 5 rocznica kanonizacji św. Rafała Kalinowskiego

Wielki wilnianin

W roku bieżącym przypada piąta rocznica kanonizacji (ogłoszenia świętym) urodzonego w Wilnie 1 września 1835 roku — Józefa Kalinowskiego, w Zakonie Karmelitów Bosych O. Rafała od św. Józefa.

Cofnijmy się do tego pięknego, pamiętnego dnia 17 listopada 1991 r. W bazylice św. Piotra w Rzymie Ojciec św. Jan Paweł II wyniósł do chwały ołtarzy mieszkańca Wilna — Rafała Kalinowskiego, karmelitę bosego. Wypełniona po brzegi bazylika św. Piotra. Wielka liczba zakonników zakonu, do którego należał nowy święty. Ogromna ilość wiernych. Ojciec św. jeszcze jako kardynał, często przybywał do grobu O. Rafała Kalinowskiego w Czernej koło Krakowa, by modlić się o rychłe wyniesienie go na ołtarze. Teraz może to uczynić sam jako papież. Nie możemy wątpić o wielkiej radości, wypełniającej w tym dniu serce Ojca św. Już w roku 1983 ogłosił go błogosławionym podczas swej pielgrzymki do Polski. Uroczystość ta odbyła się na rozległych Błoniach Krakowskich. Dziś, po ośmiu latach, może uczynić w Rzymie następny krok — ogłosić Ojca Rafała świętym. Takiej chwały dostępuje pokorny zakonnik, pochodzący z Wilna od tronu Matki Miłosierdzia w Ostrej Bramie.

W bazylice, oprócz pieśni śpiewanych przez chór sykstyński, słychać też pieśni śpiewane po polsku. Zbliża się do ołtarza orszak papieski. Wśród celebransów są: Prymas Polski — Kardynał Józef Glemp, Metropolita Krakowa — Kardynał Franciszek Macharski, Generał Zakonu Karmelitów Bosych — Ojciec Kamil Maccise, Administrator Wilna — Bp Juozas Tunaitis, Ordynariusz Grodna — Bp Aleksander Kaszkiewicz oraz inni biskupi i kapłani. Brakuje Arcybiskupa Moskwy — Tadeusza Kondrusiewicza, który nie przybył na tę uroczystość, z powodu nawału innych pilnych obowiązków.

Wielu kardynałów, biskupów i duchowieństwa towarzyszy tej uroczystej chwili. Wśród nich widzimy proboszcza parafii Ducha św. w Wilnie — ks. Jana Kasiukiewicza, ojców karmelitów bosych, prowadzących pracę duszpasterską na terenach byłego Związku Radzieckiego i innych kapłanów oraz siostry zakonne, przybyłych z Wilna kilkoma autokarami wraz z pielgrzymami oraz pokaźną grupę wiernych. Rozpoczyna się uroczysta Msza św. Po dokonaniu aktu kanonizacji, rozlegają się głośne oklaski (co jest w zwyczaju Włochów na wyrażenie swej radości). Po podniosłym kazaniu Ojca św., przedstawiciele Zakonu Karmelitańskiego, delegacje z Polski oraz delegacja z Wilna składali liczne dary. Z Wilna złożyli je Ojcu św.: Matka-Ksieni Sióstr Benedyktynek — S.M. Imelda Dziemianko oraz przedstawiciel Iaikatu pan Igor Grigoriew. Wśród uczestników uroczystości są Prezydent Polski Lech Wałęsa z małżonką oraz Prezydent Litwy Vytautas Landsbergis. Obecność ich nadaje tej uroczystości także pewien specyficzny wydźwięk św. Rafał Polak, urodzony na Litwie.

Uroczystość jest transmitowana przez Radio Watykańskie i Telewizję na cały świat, także do Polski. Szczególną radość widać na twarzach, odzwierciedlających stan serca tych, którzy przybyli z Wilna czy Białorusi. Ceremonia kanonizacyjna zakończyła się uroczystym błogosławieństwem Ojca św. oraz uczestniczeniem w modlitwie Anioł Pański, którą Ojciec św. odmówił z okna swej prywatnej biblioteki. Mimo ulewnego deszczu, plac przed bazyliką wypełniły tłumy wiernych. Nad wejściem do bazyliki umieszczono wielki obraz przedstawiający św. Rafała Kalinowskiego. Warto w tym miejscu wspomnieć, że św. Rafał Kalinowski jest trzecim świętym Polakiem, którego za swego pontyfikatu do tej godności wyniósł Ojciec św. Jan Paweł II. Pierwszym był św. Maksymilian Kolbe, drugim — św. Albert Adam Chmielowski oraz trzecim — dzisiejszy święty, przyjaciel i kolega św. Alberta.

Następnego dnia pielgrzymi uczestniczyli w specjalnej audiencji, jakiej udzielił Ojciec św. uczestnikom kanonizacji. Aula Pawła VI zaroiła się zakonnikami Karmelu z różnych stron świata. Słychać rozmowy w różnych językach. Burzą oklasków powitano wchodzącego Ojca św. Znalazły się specjalne miejsca dla pielgrzymów z Wilna. Wielu mogło uścisnąć rękę Papieża. Ojciec św. wyraźnie cieszył się obecnością pielgrzymów wileńskich i tych z Ziem Wschodnich. Widać było łzy radości w oczach wielu, zwłaszcza starszych ludzi. Jeden z panów z Białorusi, płacząc rzewnymi łzami mówił, że nigdy nie przypuszczał, że w swym życiu dostąpi takiego szczęścia, jakie go dziś spotkało. Po południu odbyło się specjalne nabożeństwo dziękczynne w bazylice św. Pawła za Murami. Wzięliśmy też udział w nabożeństwie dziękczynnym całego Zakonu Karmelitańskiego, w bazylice św. Pankracego, znajdującej się w sąsiedztwie Uniwersytetu „Teresianum", który obsługiwany jest przez Karmelitów Bosych. Studiuje tu wielu Polaków. W tej Mszy św. wzięli udział wszyscy zakonnicy, księża, siostry zakonne oraz ludzie świeccy, przybyli na kanonizację. Przemiła atmosfera panowała podczas agapy, jaką przygotowano w pomieszczeniach Uniwersytetu dla uczestników nabożeństwa dziękczynnego.

Niezapomniane też było spotkanie pielgrzymów z bpem Aleksandrem Kaszkiewiczem w domu dla Polaków im. Jana Pawła II na Via Cassia. Odbyło się ono w przemiłej atmosferze z księżmi, siostrami i klerykami pracującymi lub studiującymi w Rzymie.

Tutaj należy się w szczególny sposób wyrazić serdeczne podziękowanie księdzu infułatowi Michałowi Jagoszowi, dyrektorowi Domu Polskiego w Rzymie. To on udzielił gościny pielgrzymom z rodzinnych stron nowego świętego. Następne niemniej serdeczne podziękowanie należy skierować na ręce ojca Szczepana Praśkiewicza, Sekretarza Generalnego w Kurii Karmelitów, za olbrzymi wysiłek, jaki włożył organizując pomoc materialną dla pielgrzymów. Bóg zapłać za znalezienie sponsorów, dzięki którym pielgrzymka mogła dojść do skutku, mogła przybyć do Rzymu. Wyrazić należy wdzięczność wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób udzielili pomocy. Przy okazji, pielgrzymi mogli zwiedzić Rzym, okolice, pojechać do Asyżu do grobu św. Franciszka i św. Klary, na Monte Cassino, zwiedzili też inne liczne święte i ciekawe miejsca.

W powrotnej drodze pielgrzymi uczestniczyli w nabożeństwie dziękczynnym przy grobie świętego w Czernej koło Krakowa. Podejmował ich klasztor karmelitów, podobnie, jak w Krakowie czy Wiedniu. Wszystkim Bóg zapłać za dobroć i okazaną życzliwość.

Św. Rafał Kalinowski — wilnianin, który od momentu kanonizacji jest jako święty własnością całego Kościoła, niech będzie wzorem, patronem i chlubą Wilna i Zakonu Karmelitańskiego.

Wspomnienia po pięciu latach spisał O. Bronisław TARKA, karmelita bosy

Stronę przygotował Jan LEWICKI

Wczoraj w prasie Litwy

LIETUVOS **rytas**

"Za gwałcenie małoletniej córki ojciec odsiedzi 14 lat" — publikacja Linasa Vitkusa:

"Wczoraj Szawelski Sąd Okręgowy ogłosił wyrok dla Zigmasa Żukaitisa (ur. 1965 r.), mieszkańca wsi Degesiai w rejonie pakruojskim, oskarżonego o gwałcenie, deprawowanie i bicie swej córki (ur. 1985 r.).

Udowodniono, że Z. Żukaitis w ciągu 4 lat dwukrotnie zgwałcił córkę, kilkakrotnie zamierzał to uczynić, deprawował i okrutnie bił dziecko.

Sąd uznał Z. Żukaitisa za winnego i skazał na 14 lat pozbawienia wolności. Karę odbędzie w zakładzie robót poprawczych ostrego reżimu.

Z. Żukaitis urodził się w Kazachstanie. Prócz niego w rodzinie było ośmioro dzieci. W dzieciństwie Z. Żukaitis uczył się w różnych internatach Litwy, później ukończył Żemielską Szkołę Rolniczą, pracował tam jako majster. Ostatnio Z. Żukaitis był mechanizatorem w spółce rolnej "Degesiai", wychowywali z żoną dwie dziewczynki.

Pierwsze przestępstwo Z. Żukaitis popełnił 17 lutego 1992 roku. 6-letnią córkę zawiózł samochodem ZAZ do lasu w rejonie pakruojskim. Tam rozłożył przednie siedzenie samochodu, przewrócił dziewczynkę na plecy, rozebrał i zgwałcił. Mała dziewczynka usiłowała bronić się, jednak bez skutku. W toku wstępnego śledztwa ustalono, że Z. Żukaitis w podobny sposób zgwałcił swą córkę 24 października 1990 roku. Tego epizodu sądowi nie udało się udowodnić.

Po raz drugi Z. Żukaitis zgwałcił córkę w swym domu 8 marca bieżącego roku. Wieczorem posadził dziewczynkę na kolana, zaczął pieścić biodra, nogi, rękami dotykał narządów płciowych dziewczynki. Później Z. Żukaitis zatrzasnął drzwi do pokoju, w którym była żona i poszedł do sypialni dzieci. Z. Żukaitis zgwałcił córkę w obecności swej drugiej pięcioletniej córeczki.

Żona Z. Żukaitisa przy użyciu noża otworzyła zatrzasnięte drzwi i w sypialni dzieci zobaczyła męża leżącego na starszej dziewczynce. Za włosy trzymał młodszą córeczkę. Zapytany, co robi, Z. Żukaitis odwarknął, że to nie jej sprawa.

Wydarzenia matka nie zgłosiła na policję, jednak córkę wysłała do krewnych. Dziadek dziewczynki, podejrzewając coś niedobrego, zaprowadził ją do wiejskiego lekarza. Później dziewczynkę zbadali eksperci medycyny sądu szawelskiego. Po ich orzeczeniu 2 kwietnia bieżącego roku wszczęto sprawę karną o zgwałcenie.

Podczas śledztwa wstępnego ustalono, że w ciągu 4 lat Z. Żukaitis siedmiokrotnie deprawował córkę w domu i samochodzie. W lutym br. usiłował zgwałcić swą córkę w drwalni, jednak przeszkodziła żona.

Gwałcąc i deprawując córkę, Z. Żukaitis bił ją, ciągał za włosy, żądał, by dziewczynka nikomu o tym nie mówiła. Szczególnie okrutnie Z. Żukaitis pobił swą córkę w lutym bieżącego roku. Na podwórzu swej zagrody ojciec dziesięcioletnią dziewczynkę kopał, dusił, tarzał w śniegu. Podniósł ją z ziemi i uderzył dziewczynką o ścianę, powodując obrażenia głowy.

W toku wstępnego śledztwa Z. Żukaitis przyznał się do niektórych inkryminowanych mu przestępstw. Mówił, że ta nieprzeparta żądza nastąpiła po ciężkim urazie głowy, którego doznał podczas służby w sowieckim wojsku. Wtedy przez dłuższy czas był nieprzytomny. Znajomi Z. Żukaitisa mówili, że co pół roku stawał się niepoczytalny, po wypiciu alkoholu bił córkę, wszędzie jej szukał.

W sądzie Z. Żukaitis zaprzeczał, że zadawał córce gwałt, jednak przyznawał, iż będąc w stanie nietrzeźwym, mógł ją deprawować. Z. Żukaitisa poddano ekspertyzie psychiatrycznej. Ustalono, że nie cierpiał i nie cierpi na przewlekłą chorobę psychiczną. Dlatego mógł zdawać sobie sprawę ze swego postępowania i kierować nim.

Matka gwałconej dziewczynki mówiła, że zachowanie ojca wobec córek budziło jej podejrzenia. Zaczęła ona często chorować, podczas ataków dostawała skurczy twarzy. Dziewczynka ogłuchła na jedno ucho, stała się nerwowa, mdlała. Leczono ją w różnych szpitalach Litwy. Matka wysłała dziewczynkę na naukę do innego miasteczka, tam wynajmowała jej mieszkanie. Matka chciała, by córka jak najmniej przebywała z ojcem.

Pijany Z. Żukaitis w domu bił także swą drugą małą córkę i żonę. Nie pozwalał jej wychodzić do miasta. Kobieta była zastraszona. Do prokuratury w sprawie zgwałcenia córki zwróciła się dopiero wtedy, gdy doczekała się momentu, kiedy mąż przez cały dzień był nieobecny w domu".

RESPUBLIKA

"Ile kosztuje demokracja" — w redakcyjnej kolumience czytamy:

"Jednostka demokracji, głos wyborcy — 2,5 lita. Kupując hurtem jeden mandat poselski — 100-200 tysięcy litów. Nabywca całego systemu litewskiej demokracji musiałby wyłożyć około miliona dolarów USA. Naturalnie, że można targować się o zniżkę.

Cyfry te nie są wyssane z palca — to efekt prawie tygodniowego badania "Ile kosztuje demokracja?", przeprowadzonego przez "Respublikę". Z samochodu za głos oddany na konserwatystę A. Kubiliusa można było otrzymać 2,5 lita. Po odjechaniu samochodu, głos za konkurenta A. Kubiliusa — A. Butkevičiusa kosztował 5 litów.

Wulgarne kupowanie głosów, jak zauważył przewodniczący GKW Z. Vaigauskas, stało się bodajże najcharakterystyczniejszą cechą wyborów do Sejmu 1996 roku. Rozliczanie się gotówką za "prawidłowo" oddany głos było szczytem kupowania głosów, ale nie jedynym i pierwszym przypadkiem w ciągu całego okresu kampanii.

Już przed tym była historia prezydenta EBSW, który nie ukrywał, że za podpis popierający jego kandydaturę płaci po 10-15 litów. Partie organizowały rozrywki na dyskotekach, podczas których młodzież bezpłatnie otrzymywała piwo, byli kandydaci, zjawiający się u swych przyszłych wyborców z upominkami.

Jak na ten handel głosami reagowali sami politycy, ci, którzy są odpowiedzialni bezpośrednio za porządek podczas kampanii wyborczej i w czasie głosowania, społeczeństwo? GKW, która postanowiła nie rejestrować kandydatury G. Petrikasa, przegrała sprawę w sądzie i musiała zmienić swą decyzję. Dyskotekі z darmowym piwem, odwiedzania z upominkami u wyborców nie były w ogóle oceniane — zapewne demokracja po litewsku właśnie ma taką być.

Nawet przypadek bezpośredniego kupowania głosów nie spotkał się z należytą oceną. Oczywiście, jak jest zazwyczaj na Litwie, powołano komisje. Do badania sprawy przystąpiły aż 4 instytucje: GKW, Prokuratura Generalna, Departament Bezpieczeństwa Państwowego, Ministerstwo Ochrony Kraju. Jednakże społeczeństwo o przebiegu i wynikach dochodzenia wiedziało tylko tyle, ile potrafili wyjaśnić dziennikarze "Respubliki".

Najciekawsza była reakcja łączonych, chcąc nie chcąc, z tą historią polityków, a obecnie prawie już parlamentarzystów. Zarówno A. Kubilius jak i A. Butkevičius wołając "Prowokacja", nie wykazali żadnej chęci wyjaśnienia, kto, w czyim imieniu i na czyje polecenie brutalnie podeptał ustawę o wyborach, podstawy demokracji i płacił pieniądze za "prawidłowe" głosowanie. (...)

Obaj pretendenci, którzy rywalizowali w Nowomiejskim Okręgu Wyborczym, zasiądą w Sejmie. A. Butkevičius zwyciężył w okręgu jednomandatowym, A. Kubilius trafił do parlamentu z listy konserwatystów. Nie neguje się możliwości, że obaj obejmą wysokie stanowiska w politycznej hierarchii Litwy. Czy wtedy ktoś zadba o ostateczne wyjaśnienie historii naigrywania się z demokracji, demokratycznych wyborów? Czy jak zazwyczaj, wszystko spróbuje się zatrzeć, przewidując, że podejrzenie o nieuczciwość ostatecznie zostanie zmyte z mundurów wybrańców?

Przebieg skandalu już teraz nasuwa przypuszczenie, że zostanie wybrane drugie wyjście. Przewodniczący GKW Z. Vaigauskas oświadczył już publicznie, że dalszy ciąg opublikowanego w sobotę w "Respublice" badania "Ile kosztuje demokracja?" jest "pośrednią agitacją" i w ten sposób została naruszona ustawa o wyborach do Sejmu. Artykuł o kupowaniu głosów, jak nietrudno się domyślić, zdaniem Z. Vaigauskasa, "jednakowo oburza obu kandydatów — i A. Butkevičiusa, i A. Kubiliusa".

Pytania — kto, w czyim imieniu i na czyje polecenie kupuje demokrację na Litwie, zaczynają odchodzić w niepamięć".

SPORT

Jazda figurowa

Litewscy tancerze na 4 pozycji

W kanadyjskim mieście Kitchener zakończyły się międzynarodowe zawody figurzystów Skate Canada. Zajmująca 8 pozycję w światowym rankingu litewska para taneczna Margarita Drobiazko — Povilas Vanagas uplasowała się w tych zawodach na 4 pozycji — 7,4 pkt, chociaż po tańcu oryginalnym była na trzecim miejscu.

Zwyciężyła para taneczna gospodarzy — brązowi medaliści mistrzostw świata Shae-Lynn Bourne i Victor Kraatz — 2 pkt. Wygrali oni podstawową nagrodę — 30 tys. USD. Drugie miejsce zajęła para francuska Marina Anissina — Gwendal Peiserat — 4 pkt, a na trzecim miejscu po tańcu dowolnym okazali się Włosi Barbara Tusar Poli — Maurizio Margaglio — 6,6 pkt. Piąte miejsce w tych zawodach zajęli tancerze z Polski Sylwia Nowak i Sebastian Kolasiński — 10 pkt.

W zawodach solistek zwyciężyła Rosjanka Irina Słuckaja (1,5 pkt). Wyprzedziła ona Amerykankę Tarę Lipinski (3,5 pkt) i Szwajcarkę Lucyndę Ruh (5 pkt). Wśród mężczyzn triumfował Kanadyjczyk Elvis Stojko (1,5 pkt). Na drugiej pozycji Rosjanin Ilja Kulik (3 pkt), a na trzeciej Amerykanin Scott David (5 pkt).

Zawody w Kanadzie były drugim etapem rozgrywek Grand Prix. Ogółem przewidziano 6 podobnych etapów. Finał Grand Prix, do którego wejdą najlepsi figurzyści świata, odbędzie się 28 lutego w Hamilton (Kanada).

Sport samolotowy

Sukces J. Kairysa

W Chinach odbył się drugi etap Pucharu Świata w akrobatyce lotniczej, w którym wzięło udział 11 najlepszych pilotów z Francji, Niemiec, Rosji, Hiszpanii, Kazachstanu i Litwy. Zwycięzcą został wilnianin Jurgis Kairys.

W pierwszym dniu zawodów Kairys uzyskał drugi wynik za Francuzem Dominique Rolandem oraz przed Rosjaninem Nikołajem Timofiejewem. Sędziowie oceniali w tym dniu tylko kombinację trzech figur obowiązkowych. W rugim dniu pilot wykonali 4-minutowy program dowolny. Najlepszy wynik uzyskał Węgier Peter Besenyei, a lot pilota litewskiego znowu otrzymał drugą ocenę.

Po podsumowaniu wyników dwóch dni na pierwsze miejsce wyszedł J. Kairys, który pewnie wyprzedził D. Rolanda i Rosjanina N. Timofiejewa. Czwarty był P. Besenyei, a piąty Hiszpan Raul Alonso.

Warcaby

Wśród liderów

W Wybrzeżu Kości Słoniowej odbywają się mistrzostwa świata w warcabach stupolowych. Warcabista litewski Edward Burzyński zremisował swe partie z arcymistrzem rosyjskim Aleksandrem Szwarcem i Kameruńczykiem Aligmą oraz wygrał z warcabistą gospodarzy międzynarodowym mistrzem Eugeny Amaną.

Po 5 rundach liderem w grupie jest A. Szwarc — 8 pkt. Po 7 pkt na koncie Burzyńskiego i Aligmy.

Boks

Punkty dla Olimpii

Wielokrotny mistrz Litwy, medalista mistrzostw świata i Europy Vitalijus Karpačiauskas, który niedawno w Poniewieżu został mistrzem Litwy w wadze 67 kg i zapowiedział rozbrat z pięściarstwem, odnosi znowu sukcesy. W drużynowych mistrzostwach Polski, występując w barwach poznańskiej Olimpii, pokonał na punkty pięściarza Polonii Świdnica Zdzisława Patalitę 3:0. Jego drużyna również odniosła zwycięstwo — 12:8.

Piłka nożna

Pewnie prowadzi Kolumbia

Nie bacząc na remis z Boliwią (2:2), piłkarze Kolumbii prowadzą w eliminacjach do mistrzostw świata w strefie Ameryki Południowej. W tych swoistych mistrzostwach kontynentu, w których nie bierze udział tylko mistrz świata Brazylia, zostaną wyłonione 4 reprezentacje na zawody finałowe we Francji.

W spotkaniach niedzielnych piłkarze Paragwaju wygrali z Ekwadorem 1:0, zaś Peru pokonało Wenezuelę 4:1. Wczoraj odbyło się spotkanie Chile — Urugwaj.

Oto aktualna tabela rozgrywek (drużyna, gry, różnica bramek, punkty):

1. Kolumbia	6	12-5	14
2. Paragwaj	5	6-3	10
3. Ekwador	6	8-7	9
4. Argentyna	5	9-6	8
5. Urugwaj	4	4-5	6
6. Peru	5	5-7	6
7. Boliwia	5	9-7	5
8. Chile	4	7-8	4
9. Wenezuela	6	5-17	1

Euro-2004 w Czechach i w Austrii ?

Czechy i Austria wyraziły chęć wspólnego zorganizowania piłkarskich mistrzostw Europy w 2004 r. Poinformowali o tym szefowie narodowych federacji piłkarskich — Czech Frantisek Chvalovsky i Austrii Beppo Mauhart. Projekt poparł premier Czech Vaclav Klaus.

Jak wynika z informacji z Pragi, na te mistrzostwa ma zostać zbudowany w stolicy Czech nowy narodowy stadion, mogący pomieścić 50.000 widzów. Koszty budowy tego obiektu szacuje się na 5 mld. koron. Czesi w swej ofercie liczą m.in. na ... Polaków. Twierdzą, że przeprowadzenie meczów ME w Ostrawie zapewne będzie odpowiadało polskim kibicom, a w Teplicach — niemieckim.

W Europie Środkowej interesującym partnerem staje się Austria. Otóż okazuje się, że ME-2004 wspólnie z Austriakami zamierzają zorganizować Węgrzy, Chorwaci i Szwajcarzy.

Tenis

Rankingi

W rankingu WTA nadal na prowadzeniu jest Niemka Steffi Graff — 313,5 pkt. Drugie miejsce, podobnie jak przed tygodniem, zajmują wspólnie Amerykanka Monica Seles i Hiszpanka Arantxa Sanchez-Vicario.

Graff wygrała już w tym roku na korcie ponad 2,12 mln USD. Drugie miejsce w klasyfikacji najlepiej zarabiających tenisistek zajmuje Hiszpanka Sanchez-Vicario, która zainkasowała 1,44 mln USD, na trzeciej pozycji Amerykanka Seles — 1,12 mln USD.

Wśród mężczyzn na pierwszym miejscu w rankingu kroczy Amerykanin Pete Sampras. Wyprzedza on swego rodaka Michaela Changa oraz Rosjanina Jewgienija Kafielnikowa. Tenisista rosyjski znajduje się na czele listy najlepiej zarabiających tenisistów w turniejach ATP. Zainkasował on 2.335.448 USD. Drugie miejsce zajmuje Sampras — 1.946.252 USD, a trzecie — Chorwat Goran Ivanisevic — 1.665.485 USD.

Podnoszenie ciężarów

Dwa złote medale Polaków

Dwa złote medale zdobyli polscy sztangiści na zakończonych w Pradze mistrzostwach Europy juniorów. Na najwyższym stopniu podium stanęli Mariusz Rytkowski (w wadze 83 kg) oraz Robert Krzywański (108 kg). Ten ostatni w sumie dwuboju uzyskał 365 kg (160 + 205). Drugi był Bułgar Damian Damianow — 362,5 kg (165 + 197,5), a trzeci Węgier Zsolt Keleman — 337,5 kg (147,5 + 190).

W wadze do 99 kg zwyciężył Rosjanin Gleb Pisarewski — 377,5 kg (175 + 202,5).

Nie powiodło się rekordziście Litwy Ramūnasowi Vyšniauskasowi. W kategorii wagowej do 91 kg on w rwaniu uzyskał trzeci wynik — 152,5 kg, jednakże w podrzucie z powodu kontuzji nie zaliczył ciężaru 180 kg. Należy przypomnieć, że na mistrzostwach Litwy R. Vyšniauskas w dboju uzyskał 350 kg (160+190). Wynik ten na tych mistrzostwach Europy dałby mu złoty medal. Zwyciężył Węgier Zoltan Kovacs — 345 kg (152,5 + 192,5). Drugi był Rosjanin Alan Kagajew — 345 kg (157,5 + 187,5), a trzeci Aleksiej Suchow z Ukrainy — 340 kg (155 + 185).

W ostatniej konkurencji — wadze powyżej 108 kg — zwyciężył Bułgar Marin Sikow — 382.5 kg (177,5 + 205). Medal srebrny zdobył Ormianin Sos Karczatrian — 375 kg (170 + 205), a brązowy Rosjanin Siergiej Syrow — 347,5 kg (152,5 + 195).

W klasyfikacji medalowej wśród juniorów pierwsze miejsce zajęła Rosja. W klasyfikacji drużynowej wśród kobiet pierwsze miejsce zdobyła Turcja przed Rosją i Niemcami.

Inf. wł.

Ustawa Republiki Litewskiej

nr I-1562 z 3 października 1996 r.

O prawach pacjentów i odszkodowaniu za uszkodzenie zdrowia

Rozdział I

Zasady ogólne

Artykuł 1. Pojęcia używane w niniejszej ustawie

1. **Pacjent** — osoba, korzystająca z osobistej opieki zdrowotnej, niezależnie od tego, czy jest zdrowa, czy chora.

2. **Niepełnoletni** — pacjent do lat 18.

3. **Przedstawiciel pacjenta** — przedstawiciel prawny (rodzice, rodzice przybrani, opiekunowie, kuratorzy) lub przedstawiciel na polecenie. Przedstawiciela na polecenie wybiera pacjent. Udokumentowanie pełnomocnictw osoby na polecenie powinno być załatwione w trybie ustalonym przez ustawy Republiki litewskiej.

4. **Placówki opieki zdrowotnej** — instytucje, przedsiębiorstwa, organizacje akredytowane w trybie ustalonym w aktach prawnych Republiki Litewskiej do świadczenia usług w zakresie osobistej opieki zdrowotnej, niezależnie od ich formy własności.

5. **Lekarz** — osoba, upoważniona na podstawie aktów prawnych Republiki Litewskiej do prowadzenia praktyki medycznej.

6. **Pracownik pielęgniarstwa** — osoba, upoważniona na podstawie aktów prawnych Republiki Litewskiej do prowadzenia praktyki pielęgniarskiej.

7. **Dokumenty pacjenta** — karta choroby i inne dokumenty, w których notuje się stan zdrowia pacjenta, stosowane rodzaje i metody badania stanu zdrowia.

8. **Komisja oceny szkody wyrządzonej zdrowiu pacjenta** (dalej — komisja) — instytucja działająca przy Ministerstwie Zdrowia, której celem jest konstatowanie szkody wyrządzonej zdrowiu pacjentów i ustalenie wysokości kompensaty, wypłacanej z funduszu ubezpieczeniowego Państwowej Kasy Chorych w ramach odpowiedzialności cywilnej instytucji osobistej opieki zdrowotnej za szkodę wyrządzoną pacjentom. Kształtowanie i działalność komisji regulują przepisy zatwierdzone przez Ministerstwo Zdrowia.

Artykuł 2. Przeznaczenie ustawy

1. Celem ustawy o prawach pacjentów i odszkodowaniu za uszkodzenie zdrowia jest określenie praw pacjentów i trybu oceny oraz kompensowania szkody wyrządzonej zdrowiu pacjentów zgodnych z prawem, gdy szkoda pacjentowi została wyrządzona w wyniku działań lekarza lub pielęgniarza (bez ich winy).

2. Specjalne prawa pacjentów w przypadku dokonywania przeszczepu tkanek i narządów, a także prawa chorych psychicznie regulują niniejsza oraz inne ustawy i akty prawne Republiki Litewskiej.

Rozdział II

Prawa pacjentów

Artykuł 3. Prawo do opieki zdrowotnej

1. W placówkach opieki zdrowotnej zabrania się ograniczania praw pacjentów z powodu ich płci, wieku, rasy, narodowości, języka, pochodzenia, pozycji społecznej, wyznania, przekonań lub poglądów.

2. Pacjentom przysługuje wykwalifikowana opieka zdrowotna. Lekarze i pielęgniarze powinni szanować prywatność osoby pacjentów. Pacjenci mają prawo do takiego leczenia, by ich diagnozę, leczenie i pielęgnowanie traktowano z całą powagą.

3. Jeżeli ograniczone możliwości leczenia w placówkach opieki zdrowotnej uniemożliwiają stworzenia w tym samym czasie jednakowych warunków leczenia wszystkich pacjentów, to zastosowane przez lekarza leczenie powinno mieć uzasadnienie medyczne i nie dyskryminować innych pacjentów.

4. Jeżeli dalszy pobyt pacjentów w placówce opieki zdrowotnej nie jest uzasadniony medycznie, przed wypisaniem pacjenta z placówki opieki zdrowotnej do domu lub przeniesieniem do innej takiej placówki, to należy pacjentowi wyczerpująco wyjaśnić zasadność takiej decyzji.

5. Pacjentom muszą być podawane uzasadnione naukowo środki przeciwbólowe, by nie cierpieli z powodu niedomagań.

6. Pacjenci mają prawo do opieki i zakończenia życia w poszanowaniu.

Artykuł 4. Prawo do dostępnej opieki zdrowotnej

1. Prawo pacjenta do nieodpłatnej opieki zdrowotnej, kompensowanej z budżetu państwa i budżetów samorządów określają inne ustawy i akty prawne Republiki Litewskiej. Prawo pacjenta do uzyskania usług opieki zdrowotnej, kompensowanych ze środków obowiązkowego ubezpieczenia zdrowia, określa ustawa o ubezpieczeniu zdrowia.

2. Konieczna pomoc medyczna powinna być udzielona pacjentowi niezwłocznie. Jeżeli nie ma możliwości szybkiego udzielenia koniecznej pomocy medycznej w miejscu zamieszkania pacjenta, to administracja placówki opieki zdrowotnej, lekarz, do których zwraca się pacjent, powinni poinformować o przyczynach i czasie, w ciągu którego pacjent będzie musiał czekać na udzielenie mu koniecznej pomocy medycznej w tej placówce. Jeżeli w miejscu zamieszkania pacjenta nie ma możliwości udzielenia takiego rodzaju pomocy medycznej, to administracja lub lekarz placówki opieki zdrowotnej, do której zwrócił się pacjent, powinni poinformować pacjenta, gdzie może otrzymać konieczną pomoc medyczną. W razie potrzeby placówka opieki zdrowotnej własnym kosztem powinna, w trybie ustalonym przez Ministerstwo Zdrowia, przewieźć pacjenta do innej placówki opieki zdrowotnej.

3. Prawo do innego rodzaju opieki zdrowotnej określają inne ustawy i akty prawne Republiki Litewskiej.

Artykuł 5. Prawo wyboru lekarza, pielęgniarza, placówki opieki zdrowotnej

1. Pacjent ma prawo wybrać lekarza, pielęgniarza, placówki opieki zdrowotnej, nie należących lub należących do narodowego systemu zdrowia Litwy. W placówkach opieki zdrowotnej Narodowego Systemu Zdrowia Litwy pacjent ma prawo wybrać lekarza lub pielęgniarza, bez względu na przynależność placówki do szczebla organizowania działalności przez narodowy system zdrowia Litwy.

2. To prawo może być ograniczane w trybie określonym przez ustawy Republiki Litewskiej.

Artykuł 6. Prawo do informacji

1. Pacjent ma prawo do otrzymania informacji o usługach świadczonych w systemie opieki zdrowotnej i możliwości skorzystania z nich.

2. Pacjent musi otrzymać informację, dotyczącą imienia i nazwiska, obowiązków i kwalifikacji prowadzącego lekarza i pielęgniarza.

3. Pacjent musi być poinformowany o porządku i przepisach regulaminu wewnętrznego placówki opieki zdrowotnej lub pielęgniarskiej, o ile jest związana z jego pobytem w tej placówce. Pacjent ma prawo żądać i otrzymać opis diagnozy, leczenia i opieki pielęgniarskiej.

4. Pacjent ma prawo do informacji o stanie swego zdrowia, diagnozie choroby, danych badań lekarskich, metodach leczenia i rokowaniu leczenia. Pacjent powinien otrzymać informację w zrozumiałej mu formie z wyjaśnieniem specjalistycznych terminów medycznych. Informując o chorobie, lekarz powinien wyjaśnić pacjentowi przebieg leczenia, ewentualne wyniki jego leczenia, możliwe alternatywne metody leczenia i inne okoliczności, mogące wpłynąć na decyzję pacjenta, dotyczącą wyrażenia zgody lub odmowy proponowanego leczenia, a także konsekwencji, wynikających z odmowy proponowanego leczenia. Informacja nie może być udzielona pacjentowi wbrew jego woli, jednak takie jego życzenie powinno być jasno wyrażone, i takie życzenie pacjenta powinno być odnotowane w jego karcie choroby.

5. Na życzenie pacjenta należy mu przedstawić kartę choroby lub inne dotyczące go dokumenty medyczne, z wyjątkiem przypadków, gdy to może zasadniczo zaszkodzić zdrowiu pacjenta lub nawet zagrażać jego życiu (o tym decyduje lekarz prowadzący lub konsylium lekarskie). W takich przypadkach lekarz prowadzący dokonuje w karcie choroby adnotacji o ograniczeniach w udzielaniu informacji.

6. Pacjent ma prawo prosić, by na jego koszt sporządzono kopie jego karty choroby i (lub) innych dokumentów. To prawo pacjenta może być ograniczane tylko w trybie określonym przez ustawy Republiki Litewskiej. Lekarz powinien wyjaśnić pacjentowi znaczenia wpisów w karcie choroby. Jeżeli żądanie pacjenta jest uzasadnione, to lekarz powinien poprawić, zakończyć, anulować, wyjaśnić i (lub) zmienić niedokładne, niewyczerpujące, dwuznaczne dane lub dane nie dotyczące diagnozy, leczenia lub opieki pielęgniarskiej. Jeżeli lekarz prowadzący nie zgadza się z takim życzeniem pacjenta, o zasadności życzenia pacjenta decyduje konsylium lekarskie.

7. Pacjentowi niepełnoletniemu, jego rodzicom lub opiekunom musi być udzielona informacja w zrozumiałej im formie. W przypadku nieporozumień między niepełnoletnim a jego rodzicami lub opiekunami, lekarz prowadzący, udzielając informacji, powinien kierować się interesami niepełnoletniego pacjenta.

8. Niepełnoletni pacjent, który, zdaniem lekarza, potrafi właściwie ocenić stan swego zdrowia, ma prawo, by samodzielnie zwracać się i podejmować decyzję w sprawie proponowanego mu leczenia. Lekarz prowadzący na prośbę rodziców lub opiekunów niepełnoletniego powinien poinformować prawnych przedstawicieli niepełnoletniego o leczeniu, jednakże, na prośbę niepełnoletniego, takiej informacji może nie udzielić, jeżeli może to zasadniczo zaszkodzić interesom niepełnoletniego pacjenta, jeżeli inne akty prawne nie przewidują inaczej. W przypadku hospitalizacji niepełnoletniego, należy o tym poinformować jego rodziców lub opiekunów.

9. Pacjent ma prawo do zasięgnięcia opinii innego specjalisty o stanie swego zdrowia i proponowanym leczeniu.

Artykuł 7. Udział pacjenta w procesie dydaktycznym, doświadczeniach naukowych i medycznych

1. Bez zgody pacjenta nie można go wykorzystać w procesie dydaktycznym, doświadczeniach naukowych i medycznych. Jeżeli pacjent jest niepełnoletni, takiej zgody udziela jeden z rodziców lub przedstawiciel prawny i rejonowa, miejska służba ochrony praw dziecka.

2. Tryb wykorzystania pacjenta w procesie dydaktycznym, doświadczeniach naukowych i medycznych ustalają ustawy i inne akty prawne Republiki Litewskiej.

Artykuł 8. Prawo odmowy leczenia

1. Pacjent nie może być leczony lub nie może być udzielana mu opieka zdrowotna czy pielęgniarska wbrew jego woli, jeżeli ustawy Republiki Litewskiej nie przewidują inaczej. Jeżeli istnieje możliwość, to pacjentowi należy zaproponować inne leczenie lub inne usługi opieki zdrowotnej.

2. Niepełnoletniego pacjenta należy poinformować o leczeniu i, jeżeli według swego wieku i stopnia rozwoju potrafi właściwie oceniać stan swego zdrowia oraz zalecane leczenie (decyduje o tym lekarz prowadzący), to niepełnoletni nie może być leczony wbrew jego woli, jeżeli ustawy Republiki Litewskiej nie przewidują inaczej. Lekarz powinien wybrać metody leczenia, najbardziej odpowiadające interesom niepełnoletniego.

3. Udzielając koniecznej (pierwszej lub pilnej) pomocy medycznej, jeżeli pacjent jest nieprzytomny lub z innej przyczyny nie można poznać jego woli, a jego życiu lub zdrowiu zagraża poważne niebezpieczeństwo, to takiej pomocy należy również udzielić bez zgody pacjenta.

4. Właściwości leczenia pacjenta chorego psychicznie, nie potrafiącego należycie ocenić stanu swego zdrowia, określa Ustawa o kontroli zdrowia psychicznego.

5. W przypadku udzielenia koniecznej (pierwszej lub pilnej) pomocy medycznej, na którą potrzebna jest zgoda przedstawiciela prawnego pacjenta, może ona być udzielona także bez zgody przedstawiciela prawnego, jeżeli nie można jej uzyskać na czas lub przedstawiciel prawny odmawia wyrażenia zgody, a zdaniem lekarza prowadzącego lub pielęgniarza, udzielenie pomocy medycznej odpowiada interesom pacjenta. Należy to odnotować w karcie choroby pacjenta.

6. W przypadku odmowy, przedstawiciel prawny odmawia udzielenia zgody na leczenie, które nie jest pilne, a, zdaniem lekarza prowadzącego, udzielenie pomocy medycznej odpowiada interesom pacjenta, zgody na takie leczenie ma prawo udzielić komisja etyki lekarskiej placówki opieki zdrowotnej lub Litewski Komitet Etyki Lekarskiej. Do wspomnianej komisji powinna zwrócić się administracja placówki opieki zdrowotnej lub lekarz prowadzący.

Artykuł 9. Prawo składania skargi

1. Pacjent niezadowolony z opieki zdrowotnej ma prawo zwrócić się do pracownika administracji placówki opieki zdrowotnej, odpowiedzialnego za opiekę zdrowotną w danej placówce. Pracownik administracji w ciągu pięciu dni pracy powinien udzielić odpowiedzi na skargę pacjenta.

2. Pacjent ma prawo zaskarżyć działalność placówki opieki zdrowotnej w Ministerstwie Zdrowia, innych instytucjach kontrolujących, sądzie.

(Dokończenie nastąpi)

Z doniesień PAP

ONZ

Rezolucja ws. ogłoszenia Azji Płd. strefą bezatomową

Komitet ds. rozbrojenia i bezpieczeństwa Zgromadzenia Ogólnego NZ przyjął w poniedziałek 130 głosami przeciwko trzem i przy ośmiu wstrzymujących się rezolucję wzywającą do ogłoszenia Azji Południowej strefą bezatomową.

Przewiduje się, że liczące 185 członków Zgromadzenie Ogólne głosować będzie nad tą rezolucją w najbliższych tygodniach. Wzywa ona kraje Azji Południowej do zrezygnowania z rozwijania i wykorzystywania broni nuklearnej.

Przeciwko rezolucji głosowały w komitecie Indie — największy w regionie kraj, który w 1974 roku dokonał wybuchu ładunku nuklearnego. Delhi uważa, że rezolucja jest jednostronna. Wcześniej, we wrześniu, Indie sprzeciwiły się podpisaniu układu o zakazie prób z bronią jądrową, gdyż nie przewiduje on zniszczenia tej broni przez kraje, które ją posiadają.

Gwatemala

Rząd i rebelianci uzgodnili zakończenie 36-letniej wojny

Po 36 latach i 140.000 ofiarach ludzkich najdłuższa wojna domowa w Ameryce Środkowej dobiegła końca — pisze we wtorek z Gwatemali agencja AP.

Negocjatorzy lewicowych rebeliantów i rządu osiągnęli w poniedziałek w Meksyku porozumienie o stałym zawieszeniu broni, kładące kres wojnie, która przekształciła Gwatemalę w państwo policyjne.

"Obie strony zapraszają wszystkich Gwatemalczyków i społeczność międzynarodową do udziału w uroczystościach zakończenia 36-letniego konfliktu zbrojnego — wejścia w życie porozumień pokojowych i zapoczątkowania nowego rozdziału w pojednaniu narodowym" — stwierdziły obie strony w poniedziałek po zakończeniu rozmów pokojowych w stolicy Meksyku.

Powstańcy z Gwatemalskiej Narodowej Jedności Rewolucyjnej i delegacja rządowa poinformowały, że końcowe porozumienie podpiszą 29 grudnia w stolicy Gwatemali. Wiadomość tę ogłosił też w poniedziałek podczas szczytu Iberoamerykańskiego w Vina del Mar (Chile) prezydent Alvaro Arzu, co zostało przyjęte z wielkim aplauzem przez przywódców 20 państw.

AP pisze, że w minionych 40 latach USA popierały rząd Gwatemali w jego walce z lewicowymi powstańcami. W tej okrutnej wojnie paramilitarne szwadrony śmierci mordowały w latach 60 i 70 działaczy związkowych i przedstawicieli kościoła. W latach 80 starto z powierzchni ziemi 440 indiańskich wiosek, aby zlikwidować poparcie dla partyzantów. Około 100 tys. Gwatemalczyków szukało schronienia w Meksyku.

Francja

Nowa fala zamachów na Korsyce

Podejrzewa się, że to korsykańscy separatyści ostrzelali w nocy z poniedziałku na wtorek koszary żandarmerii i podłożyli cztery ładunki wybuchowe na należącej do Francji śródziemnomorskiej wyspie.

Ofiar nie było, lecz straty materialne są znaczne.

Do wielu poprzednich zamachów na wyspie i w samej Francji przyznali się nacjonaliści z Frontu Wyzwolenia Narodowego Korsyki (FLNC) — Kanał Historyczny, którzy domagają przyznania ich wyspie daleko idącej autonomii.

Od początku tego roku na Korsyce miało miejsce prawie 350 zamachów bombowych, które spowodowały straty materialne szacowane na ponad 120 mln dolarów.

Armenia

Wbrew protestom Lewon Ter-Petrosjan został zaprzysiężony na prezydenta

W Erewanie odbyła się ceremonia zaprzysiężenia Lewona Ter-Petrosjana na stanowisko prezydenta Armenii. Ter-Petrosjan został zaprzysiężony mimo protestów opozycji, która utrzymuje, że wyniki wyborów prezydenckich w republice 22 września zostały sfałszowane i zwycięstwo w nich odniósł jej kandydat Wazgen Manukian.

Według danych Centralnej Komisji Wyborczej, Lewon Ter-Petrosjan, który jest szefem państwa armeńskiego od 1991 roku, otrzymał 51,75 proc. głosów, a były szef rządu Wazgen Manukian — 41,29 proc.

Manukian nie uznał wyników, ogłoszonych przez Komisję Wyborczą i odwołał się do Sądu Konstytucyjnego, który ma rozpatrzyć protest Manukiana na posiedzeniu 13 listopada. Ter-Petrosjan, nie czekając na orzeczenie Sądu Konstytucyjnego, złożył przysięgę prezydencką 11 listopada, gdyż tego dnia kończy się jego pierwsza pięcioletnia kadencja.

Mimo zwycięstwa w wyborach prezydenckich Lewon Ter-Petrosjan nie może uważać wyników głosowania 22 września za korzystne dla siebie. Prawie połowa wyborców głosowała przeciwko niemu, a w Erewanie większość wyborców poparła Wazgena Manukiana.

Z doniesień PAP

Zair

Pomoc dla uchodźców przybywa mostem powietrznym

Jak poinformował we wtorek rzecznik Urzędu Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców, w ciągu najbliższych dni zostanie uruchomiony most powietrzny, którym będzie się przerzucać żywność i leki dla kilkuset tysięcy uchodźców ruandyjskich we wschodnim Zairze.

Samoloty będą startowały z lotniska Kisangani, odległego o 500 km od terenów we wschodnim Zairze, gdzie rozproszeni są uchodźcy. Między Kisangani a tym regionem ciągną się lasy i tereny górzyste, pozbawione dużych lądowisk.

40 ton sucharów z dodatkiem wysokokalorycznych substancji odżywczych dostarczono już drogą powietrzną do sąsiadującej ze wschodnim Zairem Ugandy. Rosyjskie samoloty AN-124 rozpoczęły we wtorek loty z Danii do stolicy Zairu, Kinszasy, dokąd przewiozą dalsze 100 ton żywności.

Zairski rząd negatywnie odniósł się do symbolicznej przesyłki humanitarnej ONZ i niezależnych grup pomocy dla wschodniej części Zairu i potraktował ją jako złamanie nienaruszalności terytorialnej kraju.

Boguo Makele, rzecznik rządu zairskiego i minister informacji powiedział, że jego kraj nie ma nic przeciwko pomocy humanitarnej dla Zairu, musiałaby ona jednak przybywać do stolicy kraju Kinszasy i być rozdzielana między zairskich uciekinierów.

Makele zdecydowanie potępił przesłanie z Ruandy pomocy humanitarnej w rejon kontrolowanej przez rebeliantów Tutsi Gomy, gdzie znajdują się tysiące uciekinierów Hutu. Wyjaśnił, że "pomoc dla uchodźców z Ruandy powinna być rozdzielana w Ruandzie".

Ponad milion ludzi z plemienia Hutu uciekło z Ruandy do Zairu w 1994 r. w obawie przed represjami po masakrze dokonanej przez Hutu na setkach tysięcy Tutsich. Tutsi i Hutu to od dawna zantagonizowane plemiona, zamieszkujące głównie w sąsiadujących z Zairem Burundi i Ruandzie.

W poniedziałek dotarło do Gomy przez granicę ruandyjsko-zairską 16 ciężarówek i dżipów z żywnością i lekami, jednak bez wsparcia konwoju przez wojsko nie było możliwe rozdzielenie skromnej przesyłki pomiędzy głodnych uchodźców.

Przesyłka obejmowała pomoc dla 2.500 osób na tydzień, jednak w Gomie jest osiemdziesiąt tysięcy osób, z których większość nie miała dostępu do żywności i wody przez 10 dni.

Laurent Kabila, przywódca rebeliantów zairskich wyraził rozczarowanie tym, co znalazło się w przesyłce. "Spodziewaliśmy się żywności. Otrzymaliśmy jedynie trochę leków i herbatników. Nie było ryżu, ryb i mięsa".

Nie wykluczone, że Hiszpania i Francja wyślą, za zgodą ONZ, siły szybkiego reagowania, które przyjdą z pomocą uchodźcom w Zairze. Siły te wkroczyłyby do akcji przed wojskami ONZ. Powiedział o tym rzecznik hiszpańskiego Ministerstwa Obrony.

Zaaprobowane przez ONZ siły wielonarodowe — być może składające się tylko z żołnierzy hiszpańskich i francuskich — mogłyby być gotowe bardzo szybko, wcześniej niż siły organizowane przez Narody Zjednoczone, co może potrwać i miesiąc — powiedział rzecznik. Hiszpania jest gotowa wysłać natychmiast 300 żołnierzy, ale tylko za zgodą ONZ.

Zadaniem takich sił międzynarodowych byłoby otwarcie korytarzy, którymi dostarczana byłaby pomoc dla ponad miliona uchodźców w Zairze.

Afganistan

Zamach w Kabulu

Potężny ładunek wybuchowy eksplodował we wtorek rano w centrum Kabulu przed rezydencją jednego z przywódców milicji muzułmańskiej — Talibanu, od połowy września kontrolującej stolicę Afganistanu. Nie jest jasne czy chodzi o zamach, czy przypadkową eksplozję.

Mimo poważnej siły, eksplozja nie spowodowała ofiar w ludziach ani poważniejszych zniszczeń — pisze korespondent agencji Reutera.

Z relacji naocznych świadków, cytowanych przez agencję Reutera, wynika, że prawdopodobnie ładunek został w nocy umieszczony na podwoziu transportera opancerzonego, zaparkowanego przed domem mułły Mohammeda Hassana, wiceprzewodniczącego kabulskiej Rady Talibanu.

NA ZDJĘCIU: wojska rządowe szturmujące Kabul.

Fot. EPA — ELTA

Egipt

Bliskowschodnia konferencja gospodarcza

Prezydent Egiptu Hosni Mubarak otworzył we wtorek rano obrady 3 konferencji gospodarczej Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej. Wśród uczestników znajduje się amerykański sekretarz stanu Warren Christopher.

Warren Christopher występując w Kairze oświadczył rano, że porozumienie między Izraelem i Palestyńczykami w sprawie Hebronu "jest już w zasięgu ręki".

Równocześnie jednak tuż przed konferencją agencje donosiły, że w rokowaniach na temat wycofania wojsk izraelskich z Hebronu (na Zachodnim Brzegu Jordanu) "nie zanotowano żadnego postępu".

W konferencji bierze udział ponad 3 500 polityków i biznesmenów z 92 państw. Od poniedziałku wieczorem w stolicy Egiptu trwały natomiast intensywne rozmowy, dotyczące politycznych problemów regionu.

Spotkanie kairskie stało się okazją do konsultacji w szerszym gronie na temat najbardziej palących kwestii — przede wszystkim pozostających w impasie rokowań izraelsko-palestyńskich.

Temat ten był w poniedziałek wieczorem przedmiotem rozmowy sekretarza stanu USA Warrena Christophera z palestyńskim przywódcą Jaserem Arafatem w siedzibie egipskiego MSZ. Do rozmowy przyłączył się szef dyplomacji egipskiej Amr Musa.

Do ostatniej chwili nie było wiadomo, czy Izrael ostatecznie wyśle delegację na spotkanie kairskie — przede wszystkim ze względu na napięcia w stosunkach z Egiptem w ostatnich miesiącach. Ostatecznie Izrael ma być reprezentowany przez ministrów handlu Natana Szaranskiego i finansów Dana Meridora — minister spraw zagranicznych Lewi przyjedzie do Kairu na kilka godzin.

Na konferencji zabrakło przedstawicieli palestyńskich kół biznesu, którzy zbojkotowali ją argumentując, że trudno rozmawiać o rozwoju gospodarczym regionu, jeśli władze Izraela nadal czynią wszystko, by zablokować rozwój autonomii i nie rozwiązano palących problemów politycznych.

Konferencja kairska jest już trzecim takim zgromadzeniem, organizowanym z inicjatywy Klausa Schwaba — założyciela i przewodniczącego Światowego Forum Ekonomicznego. Sesje Konferencji Ekonomicznej Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej odbywały się w 1994 r. w Maroku i w ubiegłym roku w Jordanii.

Z doniesień PAP

Bośnia

Konflikt między prezydentem a armią w Republice Serbskiej

Zdymisjonowane przez prezydenta Republiki Serbskiej panią Biljanę Plavszić dowództwo sił zbrojnych bośniackich Serbów z generałem Ratko Mladiciem wystąpiło otwarcie przeciw kierownictwu politycznemu. Mladić i jego sztab nie uznają dymisji, ogłoszonych w sobotę przez Plavszić — poinformowała w poniedziałek belgradzka agencja informacyjna Beta. Około 100 oficerów sił Serbów bośniackich publicznie poparło Mladica.

"Wszystkie czynności są wykonywane normalnie i wszystkie jednostki armii Republiki Serbskiej podlegają Sztabowi Głównemu" — powiedział agencji Beta Milan Gvero, jeden ze zdymisjonowanych generałów.

Władze republiki serbskiej w Bośni zwolniły wraz z dowódcą wojsk Mladiciem także jego dwu najbliższych współpracowników — Milana Gvero i Zdravko Tolimira.

Siły międzynarodowe (IFOR) określały w poniedziałek konflikt między dowództwem sił zbrojnych a kierownictwem politycznym jako "sprawę wewnętrzną" Republiki Serbskiej. W kwaterze głównej IFOR przedstawiciele sił międzynarodowych spotkali się w poniedziałek z generałem Tolimirem, żeby przedyskutować "ogólne kwestie o charakterze wojskowym". W minionych miesiącach Tolimir reprezentował siły Serbów bośniackich w kontaktach z IFOR, jako że z Mladiciem — oskarżonym o zbrodnie wojenne — nie chciano w ogóle rozmawiać.

Zdymisjonowani przez Biljanę Plavszić generałowie twierdzą, że nakazane przez panią prezydent przeniesienie Sztabu Głównego z miejscowości Han Pijesak (twierdzy Mladicia) do Pale koło Sarajewa jest nieważne. Sztab Mladicia zamieścił w poniedziałek w prasie belgradzkiej oświadczenie, że nowe dowództwo naczelne — powołane przez władze polityczne i przemianowane na Sztab Generalny — nie ma żadnego poparcia w wojsku. Sztab główny natomiast "w dalszym ciągu sprawuje absolutną władzę" nad armią i cieszy się "absolutnym autorytetem" we wszystkich jednostkach.

Nowo mianowanego szefa Sztabu Generalnego Pero Colicia i jego zastępcę Dragana Josipovicia sztab Mladicia określa jako niekompetentnych oficerów i "dezerterów", nie mających żadnego autorytetu w wojsku.

Posunięcie kierownictwa politycznego dotychczasowe dowództwo sił zbrojnych potępiło jako "bardzo niebezpieczną próbę zniszczenia armii i zasiania niezgody w narodzie serbskim".

Grupa około stu oficerów sił Serbów bośniackich wydała w poniedziałek w Banja Luce oświadczenie popierające Mladicia, określając jego Sztab Główny jako jedyną gwarancję przetrwania Republiki Serbskiej. Treść oświadczenia przekazano faxem Reuterowi.

Oficerowie poinformowali, że fiaskiem zakończyło się zwołane przez nowego dowódcę naczelnego Pero Colicia spotkanie dowódców wojskowych, ponieważ ... nikt na nie nie przybył. "Oficerowie, którzy odmówili udziału w tym spotkaniu, /.../ po prostu nie mogli się pogodzić ze zdradą swych towarzyszy z czasów wojny, którzy dali dowód patriotyzmu" — głosi oświadczenie.

Serbowie ostrzelali wioskę w pobliżu Koraja

Wojsko i policja Serbów bośniackich ostrzelały we wtorek z broni automatycznej i moździerzy wioskę Gajevi koło Koraja. Rannych zostało dwóch uchodźców muzułmańskich, którzy próbowali powrócić do wsi leżącej niedaleko linii demarkacyjnej na terytorium kontrolowanym przez Serbów.

Był to jeden z najpoważniejszych incydentów od zakończenia wojny bośniackiej. Według świadków, ok. 300 Serbów w mundurach policyjnych i wojskowych rozpoczęło atak o godz. 7.00 rano. Ostrzał trwał trzy godziny i zmusił Muzułmanów do opuszczenia spornej wioski. Rosyjscy żołnierze z sił pokojowych (IFOR) stali z boku i nie interweniowali.

Według jednego ze świadków, dra Ernada Alagicia, Serbowie przyszli w nocy, otoczyli wioskę, wykopali okopy i rano zaczęli ostrzał. Inni świadkowie twierdzą, że Serbowie — ubrani na czarno lub w mundury policji Republiki Serbskiej — pobili ok. 30-40 uchodźców, w tym kobiety. Semir Tukić opowiada, że gdy wraz z innymi Muzułmanami uciekał spod ostrzału moździerzowego w dół wzgórza, dwaj rosyjscy żołnierze IFOR zatrzymali ich, bo chcieli sprawdzić, czy nie mają przy sobie broni.

W poniedziałek we wsi Gajevi, do której usiłują powrócić, było ok. 600 Muzułmanów, w tym kobiet i dzieci, wypędzonych stamtąd podczas wojny. Tego dnia doszło do starcia z Serbami, ranny został Holender — obserwator policyjny z ramienia ONZ. Nie wiadomo, ilu uchodźców pozostało w wiosce po tym incydencie. Część z nich odmówiła powrotu na terytorium federacji chorwacko — muzułmańskiej, chcąc podkreślić zdecydowaną wolę pozostania w rodzinnej wsi, z której wygnano ich w 1992 r.

We wtorek rano IFOR raportował, że wokół wioski słychać strzelaninę i eksplozje, nie potrafił jednak potwierdzić, czy doszło do serbskiego ataku na Muzułmanów. Doniesienia agencyjne oparte są na relacjach świadków. Po otrzymaniu informacji o wzroście napięcia, IFOR wysłał na miejsce swą ekipę. Według komunikatu IFOR, stacjonujące w tym rejonie rosyjskie jednostki sił międzynarodowych zostały postawione w stan gotowości. Korespondent AFP widział z kolei dużą liczbę amerykańskich wozów opancerzonych między miasteczkiem Czelić i miejscowością Koraj. Amerykanie stacjonują w pobliskiej Tuzli.

Rzecznik IFOR mjr Brett Boudreau z Sarajewa potwierdził agencji Reutera doniesienia o strzałach i eksplozjach. Zastrzegł jednak, że nie ma pewności, iż stroną atakującą są Serbowie. "Sytuacja jest płynna i istnieją dowody sugerujące, iż trwa tam sporadyczny ogień. Podejmujemy działania, by przywrócić spokój w tym rejonie" — oświadczył. Przyznał, że IFOR nie ma we wsi swych żołnierzy. Zapewnił jednak, że w pobliżu znajduje się co najmniej jedna rosyjska kompania, trochę sił amerykańskich, a nad rejonem incydentu krążą amerykańskie śmigłowce "Apache". "Rozmieszczamy dodatkowo pewną liczbę żołnierzy amerykańskich" — wyjaśnił.

Rzeczniczka NATO-wskiej bazy w Tuzli powiedziała, że zaraz po doniesieniach o strzelaninie we wtorek rano w rejonie Gajevi rozmieszczono siły szybkiego reagowania.

Porozumienie z Dayton, kończące wojnę w Bośni, przewidywało prawo uchodźców do powrotu w rodzinne strony oraz zakładało, że linie demarkacyjne przekształcą się w administracyjne granice między terytoriami kontrolowanymi przez Serbów bośniackich i federację chorwacko-muzułmańską. Tymczasem są one traktowane de facto jako granice państwowe, których nie pozwala się przekraczać członkom innych społeczności narodowych.

Ukraina

Kijów protestuje przeciw działaniom Moskwy

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Ukrainy wystosowało notę protestacyjną do MSZ Rosji w związku z ostatnimi poczynaniami Dumy Państwowej Rosji — powiedział we wtorek dyrektor departamentu informacji ukraińskiego MSZ Jurij Siergiejew. Notę wręczono ambasadorowi Rosji w Kijowie Jurijowi Dubininowi.

W opartym na nocie oświadczeniu ukraińskiego MSZ, który przekazano prasie stwierdzono, że "pewne oficjalne osoby" i niższa izba rosyjskiego parlamentu rozpętały kampanię wokół problemu podziału Floty Czarnomorskiej i podają w wątpliwość przynależność terytorialną Sewastopola. Zdaniem MSZ Ukrainy burmistrz Moskwy Jurij Łużkow i część deputowanych Dumy "wysuwają pseudoprawne argumenty" co do Sewastopola, choć Rada Bezpieczeństwa ONZ jeszcze w lipcu 1993 roku uznała za bezprawne próby wysuwania przez Rosję roszczeń terytorialnych do tego miasta.

W ubiegłym miesiącu Duma Państwowa Rosji uchwaliła ustawę o zaprzestaniu podziału poradzieckiej Floty Czarnomorskiej między Ukrainę i Rosję. Równocześnie — zdaniem ukraińskich dyplomatów — rosyjska delegacja na rokowaniach dotyczących tego problemu, natychmiast usztywniła swe stanowisko. W najbliższych dniach niższa izba rosyjskiego parlamentu chce zająć się projektem ustawy o rosyjskim statusie Sewastopola, gdzie znajduje się główna baza Floty Czarnomorskiej. W poniedziałek wiceminister obrony Ukrainy generał Iwan Biżan powiedział, że w związku z poczynaniami Dumy, Rada Najwyższa Ukrainy przygotowuje projekt ustawy zgodnie z którym wszystkie obce wojska (czytaj rosyjskie) mają zostać wycofane z Ukrainy do 1 stycznia 2000 roku.

Pierwszy wiceminister spraw zagranicznych Ukrainy Anton Butejko oświadczył we wtorek, że władze w Kijowie są gotowe na dowolny rozwój sytuacji wokół Sewastopola. Ukraiński dyplomata nie wykluczył, że w przypadku przyjęcia ustawy o rosyjskim statusie miasta, Ukraina zwróci się do Rady Bezpieczeństwa ONZ. Butejko, który w ubiegłym tygodniu przebywał w USA poinformował, że Waszyngton potwierdził swe zobowiązania co do bezpieczeństwa Ukrainy, choć — według wiceministra — reakcja USA na poczynania Dumy Państwowej "powinna być bardziej adekwatna". W tej sprawie wypowiadał się "dość łagodnie" zastępca sekretarza stanu USA Strobe Talbott.

Zarówno z oświadczenia ukraińskiego MSZ jak i słów Butejki wynika, że Kijów jest zadowolony, iż rosyjska władza wykonawcza dystansuje się od poczynań parlamentu. Ukrainę niepokoi jednak niepowodzenie kolejnej rundy rokowań w sprawie Floty Czarnomorskiej, co ostatecznie przekreśliło szanse na przyjazd jeszcze wtym miesiącu do Kijowa premiera Rosji Wiktora Czernomyrdina i podpisanie odpowiednich dokumentów. Wiceminister Butejko dał we wtorek do zrozumienia, że Kijów od dawna chciałby, aby któreś z zachodnich państw, najlepiej USA, podjęło się roli pośrednika w ciągnących się od 1992 roku rozmowach o flocie. Zdaniem dobrze poinformowanych źródeł na taki wariant nie zgadzają się jednak Rosjanie.

Wiceminister obrony Ukrainy Biżan oświadczył w poniedziałek, że Ukraina na rozmowach z Rosją w sprawie Floty Czarnomorskiej idzie na daleko idący kompromis, jednak nie może zgodzić się na naruszenie własnych interesów narodowych. Generał dodał, że strona ukraińska domaga się od Rosjan m.in. jasnego określenia liczebności rosyjskich sił morskich na Krymie oraz mechanizmu ich rotacji. Siły lądowe floty mają natomiast zostać całkowicie wycofane z ukraińskiego terytorium.

Z punktu widzenia Kijowa — jak stwierdził Biżan — nie można traktować inffastruktury floty jako tej jej części składowej, która podlega podziałowi. "Ukraina zgadza się na dzierżawienie przez stronę rosyjską części infrastruktury" — powiedział generał. Oprócz tego Kijów uważa za niedopuszczalne, aby przedmiotem rozmów było miejsce, gdzie będzie się znajdował sztab ukraińskich sił morskich, gdyż Ukraina jest suwerennym państwem i na swym terytorium może rozmieścić sztab swej Marynarki Wojennej tam, gdzie uważa za stosowne. Generał Biżan nie potrafił odpowiedzieć na pytanie, kiedy dojdzie do kolejnej rundy rokowań w sprawie Floty Czarnomorskiej.

Z doniesień PAP

USA

Poszukiwania szczepionki przeciwko AIDS priorytetem rządu

Administracja Billa Clintona zaangażowała się w sprawę zapewnienia postępu w walce z epidemią AIDS i traktuje jako priorytet badania nad wynalezieniem szczepionki przeciwko tej chorobie — oświadczyła w Nowym Jorku minister zdrowia Donna Shalala.

Wzięła ona udział w otwarciu nowych laboratoriów badawczych nad AIDS w Nowym Jorku — mieście, w którym notuje się najwięcej w USA wypadków zarażenia wirusem HIV i zachorowań na AIDS.

Minister Shalala powiedziała dziennikarzom, że "badania nad szczepionką powinny znaleźć się na czele naszej listy priorytetów i oczekujemy, że w przyszłym miesiącu będziemy mogli ogłosić pewne wiadomości z tej dziedziny". Shalala nie podała bliższych szczegółów w tej sprawie i odmówiła wypowiedzi na temat swego dalszego udziału w administracji Clintona, w której po wyborach 5 listopada dokonane będą znaczne zmiany.

Kolejna śmiertelna ofiara na stadionie

Do kolejnej tragedii doszło w związku z imprezą sportową. W Colorado Springs śmiertelnie został postrzelony 42-letni Howard Gomes, kiedy próbował uspokoić syna, 21-letniego Keitha H. Lewisa, nie zadowolonego z porażki Mike,a Tysona.

Tragiczny wypadek zdarzył się po przegranym przez Tysona pojedynku o tytuł mistrza świata w boksie z Evanderem Holyfieldem. Po walce doszło do sprzeczki między obserwatorami transmisji telewizyjnej. Próbujący uspokoić Lewisa ojciec — został trafiony w pierś dwoma kulami z pistoletu, z którego strzelał jego syn. Zmarł w szpitalu.

Niedawno w Turcji odnotowano śmiertelny postrzał kibica piłkarskiego. Tragedia wydarzyła się podczas meczu Turcja — San Marino, kiedy to po bramce drużyny tureckiej strzelający na wiwat kibic ugodził śmiertelnie kulą innego obserwatora transmisji telewizyjnej z meczu.

Izrael

Incydent pod Ścianą Płaczu

We wtorek rano grupa ortodoksyjnych Żydów próbowała atakować około 60 żydowskich kobiet, które modliły się pod Ścianą Płaczu w Jerozolimie "z pogwałceniem zasad religii mojżeszowej". Kobiety — jak stwierdzili ortodoksi — odważyły się bowiem założyć na głowę mycki, przeznaczone wyłącznie dla mężczyzn.

Ortodoksyjni Żydzi obrzucili kobiety obelgami i zaczęli ciskać w ich kierunku składane krzesła, na których sami przed chwilą siedzieli. Policja izraelska odsunęła grupę kobiet na odległość 60 metrów, aby mogły tam modlić się w spokoju.

Kobiety uważają, że "czas skończyć z mentalnością Średniowiecza" i oświadczają, że tak jak mężczyzni mają prawo do noszenia mycek podczas modlitwy.

W.Brytania

Zmienił nazwisko na ...numer tablicy rejestracyjnej

Dave Parker nie miał dość gotówki, by sprawić sobie tablicę rejestracyjną ze swym imieniem i nazwiskiem, więc postanowił zmienić je na symbole numeru swego samochodu i odtąd nazywa się "C 539 FUG" — pisze "The Sun".

27-letni mężczyzna marzył o tym, by jego 11-letni samochód marki Talbot Samba miał tablicę rejestracyjną z jego imieniem, nazwiskiem, bądź tylko inicjałami. Jednakże taki kaprys kosztuje kilka tysięcy funtów, wobec czego Dave Parker postanowił zrobić odwrotnie i za jedne 25 funtów oficjalnie zmienił swe imię i nazwisko na "C 539 FUG".

"To było tak tanie i proste, że musiałem to zrobić. Poprosiłem przyjaciół, by nie nazywali mnie Dave. Chcę, by mówiono do mnie C lub pan FUG. Moje drugie imię to 539" — powiedział dziennikowi.

Jednak przyjaciółka "C", który zmuszony jest zmienić książeczkę czekową, kartę kredytową , prawo jazdy itp., nie chce zostać panią FUG. "Nie zamierzamy się pobierać, ale gdyby do tego doszło, to musiałby jeszcze raz zmienić nazwisko" — powiedziała Donna Butler.

Rosja

6 tys. dolarów za pozbycie się teściowej

6 tys. dolarów gotów był zapłacić 33-letni mieszkaniec Petersburga za likwidację teściowej. Przy okazji zresztą pozbył się własnej żony, aby zagarnąć należące do niej mieszkanie.

Przedsiębiorczy Nikołaj, którego nazwiska nie ujawniono, znalazł płatnego zabójcę dzięki ogłoszeniu w gazecie. "Młody człowiek szuka bardzo ryzykownej i dobrze płatnej pracy..." Na spotkaniu z mordercą do wynajęcia ustalona została cena tego rodzaju usługi.

Policja wpadła na trop całej sprawy, kiedy po śmierci obu kobiet zaczęła interesować się, z kim kontaktował się Nikołaj. W jego notesie znaleziono numer telefoniczny płatnego mordercy.

Warto dodać, że Nikołaj nie zapłacił owych 6 tys. dolarów. Po prostu nigdy ich nie posiadał.

Z doniesień PAP — Z doniesień PAP

Rocznica

Obchody Święta Niepodległości Polski

W 78 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości w całym kraju oddano hołd wszystkim, którzy walczyli, cierpieli i ginęli za wolną i niepodległą Ojczyznę. W kościołach całego kraju odprawiono msze w intencji Polski, odbyły się manifestacje patriotyczne. Doszło też do drobnych incydentów wynikłych z różnic politycznych.

W południe w stolicy oddano 24 salwy armatnie. Prezydent Aleksander Kwaśniewski powiedział do zgromadzonych na Pl. Piłsudskiego m.in., że nie wolno dopuścić do podważenia europejskiego wyboru dokonanego przez Polskę. Podkreślił, iż demokratycznemu państwu potrzebna jest zarówno odpowiedzialna ekipa rządząca, jak i odpowiedzialna opozycja. Nikomu też nie wolno odmawiać prawa do patriotyzmu. Wg prezydenta, najczęściej bywa tak, że różne punkty widzenia nie wykluczają się, ale — uzupełniają.

W Święto Niepodległości prezydent Kwaśniewski mianował czterech nowych generałów, a siedmiu otrzymało nominacje na wyższe stopnie generalskie.

Znowelizowane prawo antyaborcyjne, które zostało uchwalone niedawno przez Sejm "jest agresją na Polską Niepodległość" — powiedział w dniu Święta Niepodległości biskup polowy WP gen. Głódź podczas mszy odprawionej w intencji Ojczyzny w kościele św. Krzyża. Dodał, że "prawo takie stawia pod znakiem zapytania sens żołnierskiej służby, która ma chronić i osłaniać życie — także to najmłodsze". Zaapelował o to, aby nie obrażać tego, co w narodzie święte, co z narodem związane. "Nie czyńcie z walki z Bogiem i religią programu dla Polski" — powiedział.

Kilka tysięcy osób uczestniczyło w Krakowie w uroczystościach rocznicowych. Delegacje władz miasta i województwa, posłów, wojska, harcerzy, środowisk kombatanckich oraz Akcji Wyborczej "Solidarność" złożyły wieńce i kwiaty przy Grobie Nieznanego Żołnierza. Hołd twórcom polskiej niepodległości złożyli również członkowie i sympatycy Ruchu Odbudowy Polski i Ligi Republikańskiej. Odsłonięto tablicę poświęconą Piłsudskiemu, która po zrekonstruowaniu powróciła na fronton Dworca Kolejowego PKP.

Po uroczystej mszy św. kilka tysięcy osób przeszło traktem królewskim z Wawelu pod Pomnik Nieznanego Żołnierza. Za oficjalnym pochodem, uformował się pochód ROP i LR. Za nimi podążały mniej liczne niż poprzednie grupy osób m.in. z Unii Wolności i Stronnictwa Narodowego. Podczas składania kwiatów pod Krzyżem Katyńskim przez uczestników oficjalnego pochodu członkowie LR rozdawali chorągiewki z napisem "Bolszewików goń". Hasła: "SLD- KGB", "Hańba" oraz "Precz z komuną" skandowali nawet wówczas, gdy kwiaty składała delegacja Rodzin Katyńskich.

W tym samym czasie, gdy na Placu Matejki odbywał się Apel Poległych, przed Grobem Nieznanego Żołnierza składano wieńce i kwiaty. Wśród zebranych tam osób była m.in. ponad 100-osobowa grupa skinów — członków Polskiej Wspólnoty Narodowej wraz z przewodniczącym tej organizacji Bolesławem Tejkowskim. Trzymali oni transparenty z napisami: "Sprzeciwiamy się oddaniu Żydom i Niemcom polskiego mienia", "Precz z UE i NATO". Tejkowski zapowiedział, że w Krakowie PWN oficjalnie inauguruje kampanię wyborczą przed wyborami parlamentarnymi.

Wojewódzkie obchody Święta Niepodległości odbyły się w Gdańsku. Wiązanki kwiatów pod pomnikiem "Tym co za polskość Gdańska" złożyli przedstawiciele władz, weteranów, wojska, policji, straży granicznej. Pod pomnikiem Jana III Sobieskiego kwiaty złożyli przedstawiciele AW "S" i NSZZ "S", a także środowisk kombatanckich. W Bazylice Mariackiej odbyła się msza św., której przewodniczył ks. bp. Zygmunt Pawłowicz. We mszy św. uczestniczył Lech Wałęsa, b. prezydent RP.

W Gdyni, na ścianie kościoła pw. Najświętszej MP odsłonięto tablicę "Ofiarom stalinowskich kaźni w Gdyni". Marian Całka, prezes ZG Koła Byłych Więźniów Politycznych stwierdził, że "po ulicach wciąż chodzą mordercy, których nie rozliczono za zbrodnie. Chcemy im wybaczyć, ale po uczciwych procesach". Odbyły się także uroczystości w Marynarce Wojennej. Odsłonięto Pomnik Nieznanego Żołnierza w Kościerzynie. Kombatanci otrzymali odznaczenia, a awanse na wyższe stopnie otrzymało ponad 80 oficerów.

Kilka tysięcy mieszkańców Lublina uczestniczyło w lokalnych obchodach Święta Niepodległości. Uczestnicy uroczystości po mszy z katedry udali się na Plac Litewski. Tu odbył się apel poległych. Wystąpienie wojewody lubelskiego, Edwarda Hunka, członka PSL, zakłócane było głośnymi okrzykami — m.in. "Precz z komuną" i "Obłudnicy" — przez kilkudziesięcioosobową grupę ludzi z transparentami AW "S". Przedstawiciele SLD złożyli kwiaty przed rozpoczęciem oficjalnej ceremonii.

W Częstochowie obchody Święta Niepodległości uczczono dwiema niezależnymi manifestacjami. Wspólna była jedynie, inaugurująca uroczystości, msza św. za Ojczyznę, odprawiona w katedrze p.w. Św. Rodziny. Kilka tysięcy jej uczestników przeszło następnie pod położony w pobliżu Jasnej Góry Grób Nieznanego Żołnierza. Z pochodu tego wyłączyła się grupa — reprezentująca AW "S" — z częścią pocztów sztandarowych. Dołączyli do nich członkowie ROP, NZS i Obozu Narodowo — Radykalnego. W miejscu, gdzie stanąć ma pomnik Piłsudskiego, wmurowano tablicę — akt erekcyjny pomnika.

Podobnie było w Łodzi, gdzie odbyły się dwie odrębne uroczystości upamiętniające 78 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Uczestnicy obchodów spotkali się jedynie podczas wspólnej mszy w bazylice archikatedralnej. Przedstawiciele partii centro-prawicowych, organizacji społecznych oraz "S" złożyli wieńce przed Grobem Nieznanego Żołnierza, w czasie przemarszu skandowano m.in. "SLD — KGB" oraz "Łódź umiera przez Millera". Wśród maszerujących znalazła się kilkudziesięcioosobowa grupa narodowców domagająca się "Polski dla Polaków". Z okazji Święta wojewoda łódzki wręczył honorowe medale 12 osobom, w tym m.in. Henrykowi Debichowi i Arturowi Partyce .

W Poznaniu mszę św. w intencji Ojczyzny odprawiono w Kościele Garnizonowym. W Ratuszu odbyła się uroczystość potwierdzenia dekoracji wojennych na sztandarach Kawalerii Wielkopolskiej, w 30 rocznicę ich odznaczenia przez Kapitułę Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Uczestniczący w przemyskich obchodach Narodowego Święta Niepodległości b. minister obrony narodowej Janusz Onyszkiewicz, poseł ziemi przemyskiej wyraził nadzieję, że podobnie jak w 1918 roku, również i dziś Polacy potrafią zjednoczyć się, zaprzestać waśni i skupić się wokół wspólnego celu, jakim jest dobro kraju. Głównym punktem obchodów były uroczystości przy pomniku Orląt Przemyskich.

Około 10 tys. osób zebrało się po mszy św. koncelebrowanej w intencji Ojczyzny w poniedziałek w Rzeszowie pod pomnikiem płka Leopolda Lisa-Kuli. Po zakończeniu oficjalnych uroczystości spod pomnika wyruszyła demonstracja zorganizowana przez Stronnictwo Narodowe. Grupa 150 młodych ludzi przeszła główną ulicą miasta skandując hasła: "Polska dla Polaków".

Prawie tysiąc osób uczestniczyło w manifestacji, która 11 bm. przeszła ulicami Krosna. Manifestacje, nabożeństwa i wieczernice odbyły się także w innych miastach Podkarpacia.

Rocznicowe uroczystości odbyły się w wielu miastach i regionach Polski, m.in. w Katowicach, Zielonej Górze, Toruniu, Bydgoszczy, Włocławku, Inowrocławiu, na Podlasiu i Podbeskidziu.

Polityka

Premier zapowiada ewentualną nowelizację ustawy podatkowej

Premier Włodzimierz Cimoszewicz zapowiedział 12 bm., że rząd skieruje do Sejmu projekt "wąskiej nowelizacji" ustawy podatkowej, o ile doszłoby w parlamencie do przyjęcia wariantu podatków, który — jak zaznaczył — "wedle wszelkiego prawdopodobieństwa nie stałby się obowiązującym prawem".

Cimoszewicz zaznaczył, że liczy na weto prezydenta w przypadku uchwalenia ustawy podatkowej niemożliwej do zaakceptowania przez rząd. W takiej sytuacji obowiązywałyby tegoroczne przepisy podatkowe — stawki 21, 33 i 45 proc., oraz dotychczasowe ulgi. Jak wyjaśnił premier, rządowa nowelizacja m.in. eliminowałaby ulgi z tytułu darowizn oraz zakupu obligacji państwowych.

Balcerowicz: Potrzebna mobilizacja ludzi sukcesu

Zdaniem przewodniczącego Unii Wolności Leszka Balcerowicza, Polsce potrzebna jest w tej chwili ogromna mobilizacja ludzi sukcesu i to będzie w najbliższej przyszłości miają partii. Na spotkaniu z dziennikarzami i sympatykami UW w Szczecinie Balcerowicz powiedział, że "nie łaska centralnej władzy, ale ścieranie się w ramach wolnej konkurencji może zapewnić Polsce dynamiczny rozwój społeczno- gospodarczy".

W opinii lidera UW "kraj o słabej gospodarce nigdy nie może mieć silnej pozycji międzynarodowej, a obecnie nic nie wskazuje na to, aby rządząca koalicja zdołała zapewnić taką pozycję w świecie". "Zadania realizowane są wolno, więcej jest haseł niż reformatorskich czynów. (...) Dla osiągnięcia sukcesu konieczne jest rzeczywiste zwiększenie środków finansowych na potrzeby samorządów, a nie tylko wzrost kompetencji bez pokrycia, odpartyjnienie zarządzania firmami poprzez proces prywatyzacji i wreszcie przeprowadzenie reformy oświatowej, systemu ubezpieczeń społecznych i obniżenie podatków" — powiedział Balcerowicz.

Jego zdaniem, jedynym w tej chwili racjonalnym rozwiązaniem jest przyjęcie trzystopniowej skali podatkowej proponowanej przez UW — 20, 30 i 40 procent — a nie tej przegłosowanej w Sejmie. Jak powiedział, wynik wcześniejszego głosowania w tej kwestii, do którego przyczyniły się także głosy UW, był taki tylko z czystych względów proceduralnych.

Zapytany o wybory i ewentualnych sojuszników wymienił republikanów, ŚLCH i SD, stwierdzając przy tym, iż wyborcy i tak "nie będą głosować na polityków, ale na scenariusze" czyli mając na uwadze w pierwszej kolejności sprawy bieżące, a dopiero potem ustrój, odwrotnie niż w krajach zachodnich. UW jest przygotowana na każdą ewentualność, nawet i wcześniejsze wybory — zapewnił Balcerowicz.

Mówiąc o innych partiach politycznych na polskiej scenie m.in. o ROP-ie i AW "S" stwierdził, że program pierwszej z nich jest niespójny, a drugiej stanowi wielką niewiadomą. Istnieje zasadnicza różnica między "programem głoszonym a realizowanym" — powiedział lider UW. Zadał uczestnikom spotkania pytanie o to, czy w ogóle kiedykolwiek w historii zdarzyło się, by związki zawodowe przeprowadziły reformę państwa. "Ja nie znam takiego przypadku" — odpowiedział.

Niemcy — Polska

Umowa o partnerskiej współpracy

Wspieranie wzajemnych inicjatyw gospodarczych, wymianę zespołów artystycznych, naukę języka niemieckiego w Polsce i polskiego w Niemczech, krzewienie wszystkiego, co służy zbliżeniu między narodami polskim i niemieckim przewiduje umowa o partnerskiej współpracy podpisana w Gryfinie. Jej sygnatariuszami są władze miejsko-gminne Gryfina, gmin Banie, Stare Czarnowo i Widuchowa oraz Towarzystwo Niemców b.mieszkańców Ziemi Gryfińskiej.

Niemcy — byli mieszkańcy Ziemi Gryfińskiej (Gryfina, Widuchowej, Bań, Starego Czarnowa) osiedlili się po 1945 r. w okolicach Lubeki w zachodnich Niemczech — tam też utworzyli towarzystwo ziomkowskie, które nawiązało współpracę z władzami polskich gmin regionu, w którym mieszkali.

Władze miejsko-gminne Gryfina współpracują z niemieckimi ośrodkami już od kilku lat. Podpisane porozumienie ma umożliwić m.in. utworzenie lokalnej Fundacji Polsko-Niemieckiej. Przedstawiciele lokalnych władz uważają, że fundacja może stać się znaczącym czynnikiem rozwoju społecznego i pojednania.

Senat

List wicemarszałka do sekretarza generalnego ONZ

W związku z dramatyczną sytuacją w Regionie Afrykańskich Wielkich Jezior, wicemarszałek Senatu Zofia Kuratowska wystosowała list do sekretarza generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych Butrosa Ghalego — poinformowało Biuro Prasowe Senatu.

Wicemarszałek podkreśliła, że problem musi być rozwiązany jak najszybciej w drodze międzynarodowej interwencji. Czekanie przez dwa tygodnie na ostateczne decyzje Rady Bezpieczeństwa oznacza setki, tysiące ofiar dziennie — głównie dzieci i kobiet — dodała Z. Kuratowska.

Mniejszości narodowe

Prawie 10 mld dolarów dla gmin żydowskich

Uchwalenie ustawy o stosunku państwa do gmin wyznaniowych żydowskich grozi nieuzasadnionym uszczuplaniem majątku publicznego w Polsce — uważa Stanisław Michalkiewicz, wiceprezes Unii Polityki Realnej. 11 bm., podczas konferencji prasowej w Krośnie Michalkiewicz stwierdził, że uszczuplenie to można szacować na poziomie 10 miliardów dolarów.

Przypomniał, że status prawny gmin żydowskich i ich stosunki własnościowe przed wojną regulowało rozporządzenie Prezydenta RP z października 1927 r., które stwierdzało, że gminy żydowskie mają prawa korporacyjne. Gminy żydowskie — kontynuował wiceprezes UPR — miały osobowość prawną i były korporacjami. "Osoby prawne dzielą się na fundacje i korporacje. W pierwszym przypadku o trwaniu decyduje majątek, natomiast w korporacjach o tym samym decydują ludzie" — powiedział Michalkiewicz. W jego opinii byt prawny gmin żydowskich "ustał gdzieś w 1943 r. na skutek działalności funkcjonariuszy Rzeszy Niemieckiej na terenie okupowanego państwa polskiego".

Zauważył, że obecne 9 gmin żydowskich w Polsce to zupełnie inne osoby prawne. Według Michalkiewicza, nie ma ani prawnych, ani ekonomicznych przesłanek, żeby 9 gmin żydowskich wyposażać w mienie wielkiej wartości. "Uchwalenie ustawy spowoduje, że Związek Gmin Żydowskich byłby największym finansistą w Polsce ze wszystkimi tego gospodarczymi i politycznymi konsekwencjami" — dodał.

UPR "wobec groźby uchwalenia ustawy" postanowiła alarmować opinię publiczną. Wiceprezes przyznał, że niepokoi go stanowisko prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, który na spotkaniu ze społecznością żydowską w Nowym Jorku obiecał podpisanie ustawy. Dodał, że nieoficjalnie spotkał się z posłami Polskiego Stronnictwa Ludowego, którym zaprezentował pogląd UPR na ten temat.

Z życia wzięte

Koń nie słoń, ogon nie trąba

Biały koń na czerwonym tle w herbie województwa miasta Konina będzie miał ogon opuszczony — zadecydowała ostatecznie po kilkuletnich sporach rada miejska. Przegrana frakcja ogona zadartego do góry nie chce pogodzić się z tą decyzją, powołując się na precedens słoniowej trąby. Jak powszechnie wiadomo, w heraldyce występują tylko słonie z trąbą podniesioną, bo przynoszą szczęście w przeciwieństwie do słoni z trąbą spuszczoną na kwintę. Wiadomo, co koń to nie słoń, a co ogon to nie trąba. Chociaż i w jednym, i w drugim przypadku chodzi o końcówkę zwierzęcia.

Wymowa brzemienna w skutki

Do sklepu spożywczego w Miastku (woj. słupskie) wszedł wieczorem mężczyzna, otworzył dużą torbę i zażądał od ekspedienki "kasy". Kobieta narobiła wrzasku, który mógł zaalarmować policję w pobliżu województwa. Coraz bardziej zdenerwowany klient dopiero po kilkukrotnych próbach wykrztusił: "Kase jenemiennom do kasanki potsebuje, całom torbe".

Zdradził go kogut

Gęsi ocaliły Rzym, a kogut dobytek gospodarza z Ożarowa (woj. tarnobrzeskie). Grasujący w kurniku złodziej zapakował już cały drób do wora, ale nie mógł dać sobie rady z walecznym kurem, który tak donośnie zapiał po trzykroć, że zaalarmował właściciela i policję na pobliskim komisariacie. Złodzieja schwytano, łupy wróciły na grzędy. Kogut oczywiście na najwyższą.

ŚRODA,
13 LISTOPADA

LTV

7.00 — Dzień dobry. 8.30 — Telekatalog. 8.45 — Znaki. 9.15 — Dary sadów. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Jęz. franc. 18.40 — Wiadomości (ros). 18.55 — Dla dzieci. 19.15 — Gimnazjaliści. 19.45 — Siedem dni Kowna. 20.30 — Panorama. 21.10 — Studio sportowe i loteria „Perlas". 21.25 — Program psych. 22.25 — Film fab. „Historia Sinchua". 23.15 — Dziennik wieczorny. 23.30 — Cd. filmu.

LNK

7.30 — Poranne koło. 9.00 — Teleshop. 9.05 — S. „Bez domu jest źle". 9.50 — S. „Cuda". 15.25 — Wiadomości z Hollywoodu. 15.55 — Komedia anim. 16.20 — Humor. 16.50 — Jeszcze nie wieczór. 17.40 — Film anim. dla dzieci. 18.05 — S. „Bez domu jest źle". 18.55 — Teleshop. 19.00 — S. „Cuda". 19.50 — Telekasyno. 20.00 — Wiadomości. 20.20 — Randka. 20.50 — Telekasyno. 21.00 — A.Girżadas przedstawia. 22.00 — S. „Wydział zabójstw." 23.00 — Wiadomości. 23.15 — Komedia anim.

BAŁTYCKA TV

8.30—17.50 — Program BBC. 18.00 — S. „Tak świat się kręci". 19.00 — S. „Cudza krew". 19.55 — Humor. 20.30 — S. „Manuela". 21.00 — Film fab. „Milutka". 22.45 — S. „Gorące głowy". 23.35 — NBA: spojrzenie z bliska. 0.05 — 8.30 — Program CNN.

TELE-3

8.00 — Wiadomości CNN. 8.30 — Z pierwszych rąk. 8.40 — S. „Santa Barbara". 9.20 — S. „Maria La del Bárrio". 17.35 — Muzyka. 18.00 — Film anim. 18.25 — S. „Marzyciele z Kalifornii". 18.50 — Z pierwszych rąk. 18.55 — S. „Uroczy i odważni". 19.20 — Wiadomości. 19.30 — S. „Santa Barbara". 20.30 — Program muz. 20.55 — Sport. 21.05 — S. „Góral IV". 22.00 — Wiadomości. 22.10 — Budownictwo. 22.35 — Moda i wzornictwo. 23.00 — Z pierwszych rąk. 23.15 — S. „Łazarz".

WILEŃSKA TV

8.00 — Wiadomości z Wilna. 8.10 — Moje życie. 8.25 — Pieniądze. 9.15 — Sezon jesienny. Nowe towary. 9.20 — Film fab. „Nocny upał. 10.10 — Apteka. 10.20 — Teleshop. 11.00 — Film fab. „Morderstwo". 12.55 — Teleshop. 13.10 — 90x60x90. 13.25 — Dla dzieci. 13.50 — Z Moskwy. 14.00 — Film fab. „Do zobaczenia, chłopcy". 18.00 — S. „Dyżurna apteka—III". 19.00 — Wiadomości. Dziś w miasteczku. 19.10 — Ja sama: nasza rodzina jest zgodna. 20.25 — Z Moskwy. 20.40 — S. „Nocny upał". 21.30 — Ci, którzy. 21.50 — S. „Specjalny oddział". 22.55 — Z Moskwy. 23.10 — Sezon jesienny. Nowe towary. 23.15 — Wiadomości. Dziś w miasteczku. 23.25 — Kanał muz.

I KANAŁ ROSJI

5.00 — Teleranek. 8.00 — Wiadomości. 8.15 — S. „Nowa ofiara". 9.05 — Temat. 9.50 — W świecie zwierząt. 10.30 — Zgadnij melodię. 11.00 — Wiadomości. 11.10 — Mir. 11.55 — S. „Zrodzona porzez rewolucję". 13.30 — Brainring. 14.00 — Wiadomości. 14.20 — Kreskówki. 14.45 — Kaktus i Co. 14.55 — Do mi sol. 15.10 — Zew dżungli. 15.40 — S. „Karine i jej pies". 16.05 — Tete a tete. 16.30 — Dookoła świata. 17.00 — Wiadomości. 17.20 — S. „Nowa ofiara". 18.10 — Godzina szczytu. 18.35 — Zgadnij melodię. 19.00 — W poszukiwaniu utraconego. 19.45 — Dobranoc, dzieci. 20.00 — Czas. 20.40 — Film fab. „Sibiriada".(1). 22.05 — Życie i śmierć Zoji Fiedorowej. 23.05 — Wiadomości. 23.15 — S. „Piątek, 13".

ROSYJSKA TV

6.00 — Ekspres poranny. 6.25 — W drodze do pracy. 6.35 — S. „Mack i Matly". 7.00 — Wieści. 7.20 — Nowa adwokatura. 7.30 — Ekspres poranny— 2. 8.00 — Szlagier retro. 8.25 — Droga redakcjo. 8.55 — S. „Santa Barbara". 9.50 — „Towary pocztą. 10.00 — Wieści. 10.20 — Film fab. „Pułapka" (3). 11.30 — W robocze południe. 11.55 — Na wolnym przylądku. 12.10 — Autograf. 12.15 — Towary pocztą. 12.20 — Wasz partner. 12.25 — Rosyjski biznes. 12.55 — Magazyn nieruchomości. 13.00 — Wieści. 13.20 — Iwanow, Pietrow, Sidorow i in. 14.00 — Nic prostszego. 14.25 — Podium D'ART. 14.55 — Krok po kroku. 15.05 — Festiwal folk. 15.15 — Zatoka morska. 15.45 — Wiadomości. 16.00 — Wieści. 16.20 — Notes. 16.35 — Film fab. 17.05 — Zdrowie. 17.15 — „Domino" M.Bojarskiego. 17.45 — Rodacy. 18.10 — Klub gubernatorów. 18.40 Bardzo ważne osoby. 19.00 — Wieści. 19.30 — S. „Santa Barbara". 20.30 — Miasteczko. 21.05 — Pogoda na jutro. 21.10 — Film fab. „Parada planet". 23.00 — Wieści. 23.25 — Towary pocztą. 23.35 — Kto do czego jest zdolny. 23.50 — Nie śpij i patrz. 0.15 — Muzyka wszystkich pokoleń.

TV POLONIA

8.00 — Z archiwum folkloru. 8.30 — „Stanisław Lem" — film dok. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Magazyn Kulturalny. 10.00 — „Przygody psa Cywila" — s. dla młodych widzów. 10.30 — Historia — współczesność. 11.00 — „Bank nie z tej ziemi" — serial TVP. 12.00 — „Dwa opowiadania — Charków" — reportaż. 12.30 — Polska piosenka. 13.00 — Wiadomości. 13.15 — „Matki, żony i kochanki" — serial prod. polskiej. 14.10 — „Facet ze srebrną waliżką" — film dok. 14.40 — „Auto — Moto — Klub". 15.00 — Przegląd publicys. 16.00 — Panorama. 16.20 — Omówienie programu dnia. 16.30 — „Wielka historia małych miast". 16.50 — „Za granicą wieku...". 17.05 — „Z Bukowiny..." — reportaż. 17.30 — „Auto — Moto — Klub". 18.00 — Teleexpress. 18.15 — „Na polską nutę" — program dla dzieci. 18.45 — „Krzyżówka szczęścia" — teleturniej. 19.15 — Teatr TV: „Rozpacz", autor: Vladimir Nabokov. 20.05 — „Kalifornia in blue". 20.45 — Dobranocka. 21.00 — Wiadomości. 21.30 — „Grzeszny żywot Franciszka Buły" — film obycz. prod. polskiej. 23.10 — „Kraina Łagodności". 23.25 — Program na czwartek. 23.30 — Panorama. 24.00 — „Aleksandra Tansmana tournee dookoła świata" — film dok. 1.00 — Uczmy się polskiego. 1.30 — Zaproszenie — program krajoznawczy. 1.50 — Wiadomości. 2.00 — Teatr TV: „Rozpacz", autor: Vladimir Nabokov. 2.50 — „Kalifornia in blue". 3.30 — „Auto — Moto — Klub". 4.00 — Panorama. 4.30 — „Grzeszny żywot Franciszka Buły" — film fab. prod. polskiej. 6.15 — „Kraina Łagodności". 6.30 — „Krzyżówka szczęścia" — teleturniej. 7.00 — „Aleksandra Tansmana tournee dookoła świata" — film dok.

TVP-1

7.00 — Kawa czy herbata? 9.00 — „Moda na sukces" — serial prod. USA. 9.20 — Muzyczna Jedynka. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Dla dzieci. 10.05 — Gimnastyka. 10.10 — Mama i ja. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiajmy o dzieciach. 11.00 — „Pod wiatr" — serial prod. USA. 12.00 — Zrób to tak, jak my. 12.15 — Poradnik bałaganiarza. 12.25 — Książki, które wstrząsnęły światem. 12.45 — „Arcydzieła" — serial dok. prod. angielskiej. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Agrobiznes. 13.20 — Magazyn Notowań. 13.40 — W plener! 14.05 — Start — teleturniej sportowy. 14.25 — Gdzie są nasze pieniądze. 14.50 — Na skraju. 15.10 — Jak znaleźć dobrą pracę. 15.20 — Fizjonomia kropli wody. 15.30 — ABC zawodów. 15.50 — Program dnia. 16.00 — Wiadomości. 16.10 — Ekonomiczne opały rodziny Kowalskich. 16.30 — „Nieustraszeni" — serial prod. kanadyjskiej. 17.00 — Dla dzieci — Telezawody. 17.25 — Język angielski dla dzieci. 17.30 — Dla młodych widzów. 18.00 — Teleexpress. 18.25 — „Inny świat" — serial prod. USA. 19.00 — Miliard w rozumie — teleturniej. 19.30 — Rewizja nadzwyczajna. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Cutter i Bone" — film fab. prod. USA. 23.00 — W centrum uwagi. 23.30 — Studio sport. 0.30 — Wiadomości. 0.40 — „Sceny domowe". 1.05 — „Ostateczny cios" — film sensac. prod. włoskiej.

POLSAT

7.00 — „Ptaki ciernistych krzewów". Australijski serial obycz. 8.00 — Poranek z Polsatem. 8.55 — Poranne informacje. 9.00 — Polityczne graffiti. 9.15 — Klub Fitness Woman. 9.30 — „Ufozaury". Serial anim. dla dzieci. 10.00 — Drużyna „A". Amerykański serial sensac. 11.00 — „Żar młodości", kanad. serial obycz. 12.00 — „Airwolf", amerykański serial sensac. 13.00 — Disco Relex. 14.00 — Oskar — magazyn nowości filmowych. 14.30 — Sztuka sprawiedliwości. 15.00 — Kuba zaprasza. 15.30 — Twój lekarz — magazyn medyczny. 16.00 — HALOGRA!MY. 16.20 — Ye! Ye! Ye! — program muz. dla dzieci. 16.30 — „Czarodziejka z księżyca" serial anim. dla dzieci. 17.00 — Informacje. 17.15 — Link Journal. 17.45 — Gwiazdy i rozgwiazdy: gra — zabawa. 18.10 — Kalambury — program rozrywkowy. 18.40 — „Skrzydła" amerykański serial komed. 19.10 — „Świat według Bundych" amerykański serial komed. 19.40 — Moim zdaniem — komentarz polityczny. 19.45 — Informacje. 20.00 — „MacGyver", amerykański serial sensac. 20.50 — Losowania LOTTO. 21.00 — „Bez litości". 23.00 — Informacje i biznes informacje. 23.25 — Polityczne graffiti. 23.35 — „Ulice San Francisco" — amerykański serial sensac. 0.30 — Na każdy temat. 1.30 — „Żar młodości" — kanad. serial obycz.

POLONIA-1

9.00 — Teleshop. 9.30 — Filmy anim. 10.30 — „Geronimo" — telenowela. 11.30 — „Namiętności" — serial obycz. 12.45 — „Cena ambicji" — włoski serial obycz. 14.30 — Satelite — program muzyczny. 16.25 — Teleshop. 17.00 — Filmy anim. 18.45 — „Geronimo" — telenowela. 19.45 — „Namiętności" — serial obycz. 21.00 — „Łowca rekinów" — film fab. 22.50 — W domu. 23.20 — Bliżej filmú. 23.50 — Satelite. 1.35 — Pełnym gazem. 2.00 — Escape. 2.30 — Bliżej filmu.

CZWARTEK,
14 LISTOPADA

LTV

7.00 — Dzień dobry. 8.30 — Nasze miasteczka. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Film dok. 18.25 — Telegra „Milioner". 18.40 — Wiadomości (ros.). 18.55 — Program dla dzieci. 19.25 — Słowo chrześcijanina. 19.35 — Teleartel. 20.30 — Panorama. 21.10 — Studio sportowe i loteria „Perlas". 21.20 — 9 rzemiosł. 22.05 — Telegra „Drogi sukcesu". 22.55 — Program młodzieżowy. 23.15 — Wiadomości wieczorne. 23.30 — Program młodzieżowy. 23.50 — Program sportowy dla miłośników piłki nożnej.

LNK

7.30 — Poranne koło. 9.05 — S. „Bez domu jest źle". 9.50 — S. „Cuda". 15.25 — Wojna słów. 15.55 — Komedia anim. 16.20 — Tangomania. 16.45 — Wszystko! 17.10 — ABC zdrowia. 17.40 — Film anim. dla dzieci. 18.05 — S. „Bez domu jest źle". 19.00 — S. „Cuda". 19.50 — Telekasyno. 20.00 — Wiadomości. 20.20 — Bulwar show. 21.00 — Telegra „Jeszcze nie wieczór". 22.00 — S. „Krewni". 23.00 — Wiadomości. 23.15 — Komedia anim.

BAŁTYCKA TV

8.30—17.50 — Program BBC. 18.00 — S. „Tak świat się kręci". 19.00 — S. „Cudza krew" (2). 20.00 — NBA: spojrzenie z bliska. 20.30 — S. „Manuela". 21.00 — Godzina z R. Rajeckasem. 22.00 — S. „Wszystko od początku". 22.30 — S. „Cudza krew" (1). 23.30 — Porsche. Przegląd mistrzostw świata 1996 r. 0.25—8.30 — Program CNN.

TELE-3

8.00 — Wiadomości CNN. 8.30 — Z pierwszej ręki. 8.40 — S. „Santa Barbara". 9.20 — S. „Maria La Del Barjo". 17.35 — Muzyka. 18.00 — S. anim. 18.25 — Detektor. 18.50 — Z pierwszej ręki. 18.55 — S. „Czarujący i odważny". 19.20 — Wiadomości. 19.30 — S. „Santa Barbara". 20.30 — Film „Opowiedz o swoich przygodach" (2). 20.55 — Wiadomości sportowe. 21.05 — S. „Doktor Quinn". 22.00 — Wiadomości. 22.10 — Kino, kino. 22.35 — Magazyn „Rynek". 23.00 — Z pierwszej ręki. 23.15 — Muzyka. 23.30 — Wizja.

WILEŃSKA TV

8.00 — Wiadomości z Wilna. 8.10 — Moje życie. 8.25 — Z odsieczą rekordom. 8.45 — Film dok. 9.20 — Film fab. „Nocny upał". 10.10 — Apteka. 10.20 — Program A. Politkowskiego. 10.55 — Nowe towary. 11.00 — Film fab. „Zakładnik". 14.45 — Teleshow. 13.10 — 90x60x90. 13.25 — S. dla dzieci „Szopy". 13.50 — Wiadomości z Moskwy. 14.00 — Film fab. „Viva, Castro". 18.00 — S. „Dyżurna apteka — III". 19.00 — Dziś w miasteczku. 19.10 — Zrób krok. 20.10 — Wiadomości z Moskwy. 20.20 — Film fab. „Nocny upał". 21.15 — Wileńska jutrzenka. 21.30 — Litewski hotel. 21.45 — S. „Wydział specjalny". 22.45 — Wiadomości z Moskwy. 23.00 — Nowe towary. 23.05 — Dziś w miasteczku. 23.15 — Kanał muzyczny.

I KANAŁ ROSJI

5.00 — Teleranek. 8.00 — Dziennik. 8.15 — S. „Nowa ofiara". 9.00 — W poszukiwaniach utraconego. 9.40 — Klub podróżników. 10.35 — 11.00 — Dziennik. 11.10 — W eterze „Mir". 11.55 — Film „Zrodzona przez rewolucję" (5). 13.30 — Brainring. 14.00 — Dziennik. 14.20 — S. anim. 14.45 — Lego—go. 15.10 — Tin Tonik. 15.40 — „Karin i jej pies". 16.05 — Lekcja rocka. 16.30 — Dookoła świata. 17.00 — Dziennik. 17.20 — S. „Nowa ofiara". 18.10 — Godzina szczytu. 18.30 — Show dżentelmenów. 19.00 — Nadzwyczajne historie w programie „Moja rodzina". 19.45 — Dobranoc, dzieci. 20.00 — Czas. 20.40 — Film „Sybiriada" (2). 22.05 — Program muz. 23.00 — Dziennik. 23.10 — „Piątek, 13".

ROSYJSKA TV

6.00 — Ekspres poranny. 6.25 — W drodze do pracy. 6.35 — S. „Mac i Matly". 7.00 — Wiadomości. 7.20 — Film anim. 7.30 — Ekspres poranny—2. 8.00 — Retro szlagier. 8.25 — „Szanowna redakcjo". 8.55 — S. „Santa Barbara". 9.50 — Towary — pocztą. 10.00 — Wiadomości. 10.20 — Film fab. „Pułapka" (4). 11.25 — W południe dnia pracy. 11.55 — Muzyka na deser. 12.10 — Autograf. 12.15 — Towary — pocztą. 12.20 — Fitnes—klub. 12.25 — Rosja interesu. 12.55 — Sklep nieruchomości. 13.00 — Wiadomości. 13.20 — „Iwanow, Pietrow, Sidorow i in.". 14.00 — Ściśle tajne. 14.55 — Festiwal folklorystyczny. 15.10 — Zatoka morska. 15.35 — Tam—tam wiadomości. 16.00 — Wiadomości. 16.20 — Notes. 16.35 — S. „Chelenger". 17.05 — „Ekspoinformator". 17.20 — „Biały sen Petersburga". 17.45 — „Łanie" dla Jurija Czerniczenki. 18.00 — Nowe piąte koło. 18.40 — VIP — „Szczególnie ważne persony". 19.00 — Wiadomości. 19.30 S. „Santa Barbara". 20.30 — Koszykówka. CSKA — „Maccabi" (Izrael). 22.00 — Film fab. „Podróżny"(3). 23.00 — Wiadomości. 23.25 — Towary — pocztą. 23.35 — Kto co umie. 23.50 — Nie śpij i patrz. 0.15 — Muzyka wszystkich pokoleń.

TV POLONIA

8.00 — Program dnia. 8.05 — „Wielka historia małych miast". 8.25 — Telewizyjne Wiadomości Literackie. 8.55 — „O.N.A". 9.30 — Wiadomości. 9.40 — „Złodzieje samochodów". 10.00 — „Na polską nutę". 10.30 — „Z Bukowiny..." — reportaż. 11.00 — „Czterdziestolatek dwadzieścia lat później" — serial komediowy prod. polskiej. 12.00 — „Uczmy się polskiego". 12.30 — „Tylko Chopin". 13.00 — Wiadomości. 13.15 — „Grzeszny żywot Franciszka Buły" — film fab. prod. polskiej. 14.50 — „Kraina Łagodności". 15.15 — „Jan Paweł II" — film dok. 15.45 — Jan Sebastian Bach — „Koncert Adur". 16.00 — Panorama. 16.20 — Omówienie programu dnia. 16.30 — „Credo" — program redakcji katolickiej. 17.00 — „Ekspress reporterów... w TV Polonia". 17.30 — „Przegląd prasy polonijnej". 18.00 — Teleexpress. 18.15 — „Ala i As" — program dla najmłodszych. 18.30 — „Przygody rozbójnika Rumcajsa" — film anim. dla dzieci. 18.35 — „Tata, a Marcin powiedział...". 18.45 — „Krzyżówka szczęścia" — teleturniej. 19.15 — „Królewskie sny" — serial TVP. 20.25 — „Opowieści z Collegium Maius". 20.45 — Dobranocka. 21.00 — Wiadomości. 21.30 — Teatr Satelitarny: „Roztwór profesora Pytla". 22.55 — „Ucieczka z Dossel" — film dok. 23.20 — „O drzewach i ogrodach". 23.25 — Program na piątek. 23.30 — Panorama. 24.00 — „Spójrzenia na Polskę". 0.20 — „Spór o Sienkiewicza" — program dok. 1.15 — Muzyka w zabytkach. 1.30 — „Złodzieje samochodów" — reportaż. 1.50 — Wiadomości. 2.00 — „Królewskie sny" — serial prod. polskiej. 3.10 — „Opowieści z Collegium Maius". 3.30 — „Przegląd prasy polonijnej". 4.00 — Panorama. 4.30 — Teatr Satelitarny: „Roztwór profesora Pytla". 6.00 — „Ucieczka z Dossel" — film dok. 6.25 — „O drzewach i ogrodach". 6.30 — „Krzyżówka szczęścia" — teleturniej. 7.00 — „Spór o Sienkiewicza" — program dok. 7.55 — „Książki najlepsze".

TVP-1

7.00 — Kawa czy herbata? 9.00 — „Moda na sukces" — serial prod. USA. 9.20 — Muzyczna Jedynka. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Teatr „Wesoła Jedenastka". 10.05 — Gimnastyka buzi i języka. 10.10 — Mama i ja. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiajmy o dzieciach. 11.00 — „Cagney i Lacey" — serial prod. USA. 12.00 — Gotowanie na ekranie. 12.20 — Zielone pogotowie. 12.30 — Laboratorium. 12.45 — Reportaż. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Agrobiznes. 13.20 — Magazyn Notowań. 13.40 — Indeks — magazyn finansowy. 14.05 — Teleturniej filmowy. 14.25 — Taki jest świat. 14.50 — Ciało i wyobraźnia. 15.10 — Katalog zabytków. 15.20 — Joystick. 15.30 — Jeśli nie Oxford, to co? — teleturniej. 15.50 — Program dnia. 16.00 — Wiadomości. 16.10 — Świat ze słów. 16.30 — „Różowa pantera" — serial anim. prod. USA. 17.00 — Dla dzieci. Rządy dzieci, czyli pajdokracja. 17.25 — Język angielski dla dzieci. 17.30 — Magazyn Muzycznej Jedynki. 18.00 — Teleexpress. 18.25 — „Kate i Allie" — serial prod. USA. 19.00 — Filmidło. 19.30 — Credo — magazyn katolicki. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Morderstwo" — serial krym. prod. USA. 22.05 — „Nowa opowieść o prawdziwym człowieku" — film dok. 22.35 — W centrum uwagi. 23.05 — Diariusz rządowy. 23.15 — Muzyczna Jedynka non stop. 23.30 — Pegaz. 24.00 — Wiadomości. 0.10 — „Cieszyły mnie hole od małego" — reportaż. 0.40 — „Rwała fiołki dynamitem" — komedia prod. czeskiej. 2.15 — „Jean Babilee — portret artysty" — film dok. prod. franc.

POLSAT

7.00 — „Starsky i Hutch" — amerykański serial kryminalny. 8.00 — Poranek z Polsatem. 8.55 — Poranne informacje. 9.00 — Polityczne graffiti. 9.15 — Klub Fitness Woman. 9.30 — „Czarodziejka z księżyca" — serial anim. dla dzieci. 10.00 — „MacGyver" — amerykański serial sensacyjny. 11.00 — „Żar młodości" — kanadyjski serial obyczajowy. 12.00 — „Airwolf" — amerykański serial sensacyjny. 13.00 — Jesteśmy — magazyn redakcji programów religijnych. 13.30 — Co jest grane? — program dla dzieci. 14.00 — P.M.A. Gra!My. 15.00 — Motowiadomości. 15.30 — Link Journal. 16.00 — HaloGra!My. 16.20 — Ye! Ye!Ye! 16.30 — „Ufozaury" — serial anim. dla dzieci. 17.00 — Informacje. 17.15 — Nie tylko dla dam. 17.45 — Portret pamięciowy. 18.10 — Kalambury — program rozrywkowy. 18.40 — „Skrzydła" — amerykański serial komediowy. 19.10 — „Świat według Bundych" — amerykański serial komediowy. 19.40 — Moim zdaniem — komentarz polityczny. 19.45 — Informacje. 20.00 — „Drużyna „A" — amerykański serial sensacyjny. 20.50 — Losowania Lotto. 21.00 — „Nieustraszony" — amerykański serial sensacyjny. 22.00 — „Starsky i Hutch" — (USA). 23.00 — Informacje i biznes informacje. 23.25 — Polityczne graffiti. 23.35 — „Ulice San Francisco" — amerykański serial sensacyjny. 0.30 — Sztuka informacji. 0.55 — 4x4 — magazyn motoryzacyjny. 1.30 — „Żar młodości" — kanadyjski serial obyczajowy.

POLONIA-1

9.00 — Teleshop. 9.30 — Filmy animowane. 10.30 — „Geronimo" — telenowela. 11.30 — „Namiętności" — serial obyczajowy. 12.45 — „Łowca rekinów" — film fab. 14.30 — Satelite — program muzyczny. 16.25 — Teleshop. 17.00 — Filmy animowane. 18.45 — „Geronimo" — telenowela. 19.45 — „Namiętności" — serial obyczajowy. 21.00 — Koncert. 22.15 — Tele Box. 22.50 — Escape — program komputerowy. 23.20 — Sports World. 23.50 — Satelite. 1.35 — Koncerty Wolfganga A. Mozarta. 2.30 — W domu.

UWAGA!

Prosimy Kombatantów o odebranie w dn. 16-17 listopada br. (godz. 8.00-18.00) nadesłanych z Polski paczek żywnościowych.

Zgłaszać się należy pod adresem: Wilno, ul. Vieviersiu 8, i mieć przy sobie legitymację członkowską.
Dojazd: od dworca kolejowego — autobusy 12, 16, 19, przystanek Liepkalnio, tel.: 61-42-68.

Prezes Dobroczynnego Stowarzyszenia Kombatantów Polskich na Litwie
Stefan MATUSEWICZ

Wilno, 11.11.1996 r.

KALENDARIUM

* Środa (13.XI) jest 318 dniem 1996 r. Do końca roku pozostało 48 dni.
* Znak Zodiaku — Skorpion.
* Imieniny: Benedykta, Mikołaja, Jana, Stanisława.
* Wschód Słońca — 7.46, zachód — 16.20. Długość dnia 8 godz. 34 min.

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 13 listopada zachmurzenie z przejaśnieniami, lokalnie deszcz, mgła. Wiatr południowy i południowo-wschodni, 7-12 m/sek. Temperatura 7-12 stopni.

14 listopada — nieduże opady. Temperatura w nocy i w dzień — 6-11 stopni.

15 listopada lokalne opady. Temperatura w nocy 0-5 stopni mrozu, w dzień 1-6 stopni ciepła.

Przedsiębiorstwo "Antarktis" naprawia łodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach.
Gwarancja — 1 rok.
Vilnius, tel. 75-24-79, 46-71-78, 8-299-90213.
(Zam. 258)

Komercyjne podróże i dostawy ładunków do Moskwy (we wtorki i soboty)
Pomoc w załatwianiu dokumentów do krajów WNP, Kazachstanu, państw Schengen.
Biuro podróży "Kelrodis".
Vilnius, tel. 44-15-55.
Licencja nr 000131.
(Zam. 1420)

Przedsiębiorstwo I. Awdenkowa zaprasza na kurs kierowców kategorii A, B, BC, C, E. Zaopatrzenie w literaturę — bezpłatne.
Informacja pod tel.: 51-22-55.
(Zam. 1499)

Pomniki nagrobne projektujemy, przyjmujemy zamówienia według katalogów, mamy wiele gotowych wzorów.
Vilnius, tel. 46-20-76, 26-11-27.
(Zam. 1513)

FAKSAS INFORMATORIUS

Bezpłatna informacja faxem przez całą dobę.
(8-22) 26 22 28 *(Zam. 514)*
Vilniaus agentūra: tel. 65 25 24

PIECZĄTKI
z gwarancją za godzinę
Wizytówki, papiery firmowe
Laminowanie (nawet plakaty)
Laminowane wyroby
(cenniki, tabliczki dla sklepów, barów)
Savanorių pr. 16
Vilnius
Tel. 23-64-39, 23 09 62
(naprzeciw kina "Vingis")
Mylida

Już jestem ubezpieczony

Mam spokój, bo:

— zabezpieczona jest moja przyszłość
— jestem w pewnych rękach

Państwowy Zakład Ubezpieczeń
Filie we wszystkich miastach Litwy.
(Zam. 1334)

DROBNE ZA DARMO
KURIER WILEŃSKI

Uwaga!

Codziennie w "Kurierze Wileńskim" możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

Kupon .....
.....
.....
.....
Adres, tel. .....
.....

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji.
2056 Vilnius, Laisvės 60,
"Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.

Po występach w Anglii, Belgii, Danii, Francji, Holandii, Niemczech i USA — na scenie wileńskiej

Zespół Pieśni i Tańca "WILEŃSZCZYZNA"

Tylko jeden koncert, poświęcony Niepodległości Polski, w Pałacu Kultury Związków Zawodowych
17 listopada (niedziela) o godz. 16.00.

Bilety do nabycia w księgarni "Przyjaźń" we wtorki i czwartki od godz. 17.00.
Zamówienia pod tel. 61-58-49 (w dzień) lub 74-16-91 (wieczorem).
(Zam. 1516)

Firma "Agroma-Vilnius"

Galgiai, Centrinė g. 38, tel. 67-36-89; 67-38-29.
Stale sprzedajemy polskiej produkcji:

* opryskiwacze ręczne 10-litrowe — 120 Lt;
* elektryczne piły do drewna produkcji włoskiej od 1750 do 2160 Lt;
* kultywator 2,5 m — 1250 Lt;
* osypnik 3-bruzdowy — 828 Lt;
* osypnik 5-bruzdowy — 1670 Lt;
* kosiarka rotacyjna 1,8 m — 4000 Lt;
* przetrząsacz-zgrabiarka od 2270 — 2900 Lt;
* kopaczka do ziemniaków 2-bruzdowa — 7200 Lt;
* sadzarka do ziemniaków 2-bruzdowa — 1700 Lt;
* brony polowe (komplet 2 szt.) — 270 Lt;
* noże do konnych kosiarek — 66 Lt;
* palce do kosiarek — 40 Lt;
* śrutowniki zbożowe od 860-2360 Lt;
* młocarnie zbożowe od 1300-1900 Lt;
* przenośnik przedni do 2-rzędowej kopaczki — 1270 Lt;
* przenośnik tylny do 2-rzędowej kopaczki — 920 Lt;
* lemiesze do kopaczki 2-rzędowe — 160 Lt;
* opony samochodowe R-13 — 180 Lt, R-14 — 190 Lt;
* pługi 2-skibowe — 1400 Lt;
* kosiarki trawnikowe elektryczne — 520 Lt;
* kosiarki trawnikowe benzynowe — 950 Lt;
* piecyk gazowy — 600 Lt;
* prasa do słomy — 1900 Lt.

(Zam. 1542)

RIGIMA
tel.kom. /8-290/ 3 13 49
/8-290/ 4 07 71

Handlujemy efektywnym urządzeniem elektronicznym zwalczającym różne szkodniki:
pluskwy, karaluchy, kleszcze, myszy, szczury, krety, ptaki, dziki i in.
To niezastąpiony pomocnik w Waszym domu i w gospodarstwie.
Już certyfikowane na Litwie
ul. Kalvariju 159-203, Vilnius, tel./fax 77 83 10

♦wszystkie usługi autoserwisu
♦malowanie
♦kapitalny remont
♦przyjmujemy uprzednie zamówienia

ul. Lentvario 14
(przy Centrum Przeglądów Technicznych), Vilnius,
tel./fax 64 35 85

Sprzedam 3-pokojowe mieszkanie przy ul. Sibiro. Cena 8500. Tel. 61-39-59.
(Zam. 1522)

Sprzedam 1-pokojowe mieszkanie w Karolinkach. Cena 12500. Tel. 61-40-14.
(Zam. 1523)

Wyrazy głębokiego współczucia Zygmuntowi JAŚWINOWI, dyrektorowi Kowalczuckiej Szkoły Średniej w rejonie wileńskim z powodu zgonu Ojca
składa zespół szkoły

KURIER WILEŃSKI
Wydawca ZSA "Kurier Wileński"
Drukuje SA „Spauda"

Zast. red. naczelnego Jarosław WOŁKONOWSKI

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, sportu — 42-78-72, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondenci: na rejon wileński i trocki — 57-73-81, solecznicki — 52-780.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor Krystyna ADAMOWICZ